Hall Ticket Number

(*To be filled by the Candidate*)

S. No. **46664**

SET CODE
S-5

Booklet Code
B

Signature of the Invigilator

PAPER - IV (పేపర్ - IV)

INSTRUCTIONS TO THE CANDIDATE (అభ్యర్థికి సూచనలు)

(Read the Following instructions carefully before Answering)

(జవాబులు పూరించే ముందు దిగువ సూచనలను జాగ్రత్తగా పరిశీలించవలెను)

1. Separate Optical Mark Reader (OMR) Answer Sheet is supplied to the candidate along with Question Paper Booklet. Please read and follow the instructions on the OMR Answer Sheet for marking the correct response.
అభ్యర్థులకు ప్రశ్నాపత్రం బుక్‌లెట్‌తో పాటు ఆప్టికల్ మార్క్ రీడర్ (ఓఎంఆర్) జవాబు పత్రం అందించబడును. అభ్యర్థులు జవాబులు ఇచ్చే ముందు ఓఎంఆర్ జవాబు పత్రంపై ఉన్న సూచనలు జాగ్రత్తగా పరిశీలించవలెను.
2. The Candidate should ensure that the **Hall Ticket Number** and **Name of the Candidate** are properly printed on the OMR Answer Sheet provided to you. **The Candidates are further instructed to ensure that the booklet code printed on OMR Answer Sheet is same as the Question Paper Booklet code supplied to you.**
అభ్యర్థి ఓఎంఆర్ జవాబుపత్రంపై కేటాయించిన ప్రదేశంలో **హాల్‌టికెట్ నంబర్** మరియు **పేరు** సరిగా ప్రింట్ అయినదా లేదా అని సరిచూసుకోవలెను. **అభ్యర్థి తనకు ఇచ్చిన ఓఎంఆర్ జవాబు పత్రం మీద ముద్రించిన బుక్‌లెట్ కోడ్, ఇచ్చిన ప్రశ్నాపత్రం మీద ముద్రించిన బుక్‌లెట్ కోడ్ ఒకటే అయినదో లేదో సరిచూసుకొనవలెను.**
3. This booklet contains **200** Questions and candidates shall answer all of them in **180** minutes.
ఈ ప్రశ్నాపత్రం బుక్‌లెట్‌లో **200** ప్రశ్నలు ఉన్నాయి మరియు అభ్యర్థులు వీటన్నింటికీ **180** నిమిషాలలో జవాబులు పూరించవలెను.
4. ***One* mark** will be awarded for every correct answer for post code **11** and ***half* mark** for post code **13**. **There are no negative marks.**
సరైన ప్రతీ జవాబుకు పోస్ట్ కోడ్ **11** కు **ఒక మార్కు**, పోస్ట్ కోడ్ **13** కు **అర మార్కు** కేటాయించడం జరుగుతుంది. **ఎటువంటి రుణాత్మక మార్కులు లేవు.**
5. **Immediately on opening the Question Paper Booklet by tearing off the paper seal, please check for (i) The same booklet code (A/B/C/D) on each page, (ii) Serial Number of the questions (1-200), (iii) The number of pages and (iv) Correct Printing.** In case of any defect, please report to the invigilator and ask for replacement of booklet with same code within five minutes from the commencement of the test.
ఒకసారి ప్రశ్నాపత్రం బుక్‌లెట్ సీల్‌ను విడదీసిన వెంటనే అభ్యర్థులు ముఖ్యంగా (i) తమకు కేటాయించిన బుక్‌లెట్ కోడ్ ఎ / బి / సి / డి ప్రతీ పేజీపై ఉన్నదో లేదో పరిశీలించుకోవలెను, (ii) 1 నుండి 200 వరకు ప్రశ్నలు వరుస క్రమంలో ఉన్నవి లేనివి పరిశీలించుకోవలెను, (iii) పేజీల సంఖ్య మరియు (iv) సరైన ముద్రణ. పైన పేర్కొన్న విషయాలలో ఏదైనా తప్పులు దొర్లిన యెడల అభ్యర్థులు తమ పర్యవేక్షకుని దృష్టికి తీసుకువెళ్లి పరీక్ష ప్రారంభమైన 5 నిమిషాలలో ప్రశ్నాపత్రాన్ని మార్చుకోవలెను.
6. Answers to the questions must be entered only on OMR Answer Sheet by completely shading the appropriate circle with **Ball Point Pen (Blue or Black) only**.
నీలం లేదా నలుపు బాల్‌పాయింట్ పెన్నుతో ఓఎంఆర్ జవాబుపత్రంపై పూర్తిగా సరైన వృత్తాన్ని ఎన్నుకుని జవాబును పూరించవలెను.
7. The OMR Answer Sheet will be invalidated if the circle is shaded using Pencil or if more than one circle is shaded against each question **even with a small dot**.
ఓఎంఆర్ జవాబు పత్రంపై వృత్తంలో పెన్సిల్‌తో రుద్దినా లేదా ఒక వృత్తములో కన్నా ఎక్కువ వృత్తాలలో **చిన్న చుక్క పెట్టినా** లేదా రుద్దినా అవి మూల్యాంకనానికి పరిగణించబడవు.
8. Change of answer is NOT Allowed.
జవాబును ఎట్టి పరిస్థితులలోను మార్చుటకు అనుమతించబడదు.
   - ➢ The Candidates must fully satisfy themselves about the accuracy of the answer before darkening the appropriate circle of (1), (2), (3) or (4) in the OMR Answer Sheet with Blue/Black Ball Point Pen, as it is not possible to change or erase once darkened.
   ఒకసారి ఓఎంఆర్ జవాబుపత్రంపై పూరించిన జవాబును చెరపడం కుదరదు కాబట్టి అభ్యర్థులు క్షుణ్ణంగా ఆలోచించి జవాబును నీలం లేదా నలుపు బాల్‌పాయింట్ పెన్నుతో (1), (2), (3) లేదా (4) వృత్తాలలో ఒక వృత్తాన్ని ఎన్నుకుని పూరించవలెను.

PTO

- Use of Eraser or White Fluid on the OMR Answer Sheet is not permitted as the OMR Answer Sheet is machine gradable and it may lead to wrong evaluation.
  మూల్యాంకనం యంత్రం ఆధారంగా చేయుట వలన ఓఎంఆర్ జవాబు పత్రంపై వైట్ ఫ్లూయిడ్ గాని, రబ్బరు గాని వాడుటకు అనుమతి లేదు.

9. The OMR Answer Sheet will not be valued if the candidate:
   అభ్యర్థి ఓఎంఆర్ జవాబు పత్రంపై ఈ దిగువ పేర్కొన్నవి చేసిన యెడల జవాబుపత్రం మూల్యాంకనం చేయబడదు:
   (a) Writes the Hall Ticket Number on any part of the OMR Answer Sheet except in the space provided for the purpose,
   ఓఎంఆర్ జవాబు పత్రంపై సూచించిన ప్రదేశంలో కాక హాల్‌టికెట్ నెంబర్‌ను వేరే ప్రదేశంలో ఎక్కడ వ్రాసినట్లైనను,
   (b) Writes any irrelevant matter including religious symbols, words, prayers or any communication what so ever in any part of the OMR Answer Sheet,
   ఓఎంఆర్ జవాబు పత్రంపై మతపరమైన చిహ్నాలు, పదాలు, గుర్తులు, ప్రార్థనలు మరే ఇతర అసంబంధమైన సమాచారం వ్రాసినట్లైనను,
   (c) Adopts any other malpractice.
   ఎటువంటి దుష్ప్రవర్తనకు పాల్పడినను.
10. Electronic gadgets like Cell Phone, Pager, Calculator, Electronic watches and Mathematical/Log Tables are not permitted into the examination hall.
    పరీక్ష హాలులోకి ఎటువంటి ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాలైన అనగా సెల్‌ఫోన్, పేజర్, కాలిక్యులేటర్, ఎలక్ట్రానిక్ వాచీలు, గణిత/లాగ్ బుక్‌లు అనుమతించబడవు.
11. Rough work should be done only in the space provided in the Question Paper Booklet.
    ప్రశ్నాపత్రం బుక్‌లెట్‌లో కేటాయించిన ప్రదేశంలో మాత్రమే రఫ్ వర్క్ చేసుకోవలెను.
12. Once the candidate enters the Examination Hall, he/she shall not be permitted to leave the Hall till the end of the examination.
    అభ్యర్థి ఒకసారి పరీక్షా హాలులోకి ప్రవేశించిన తర్వాత పరీక్షా సమయం ముగిసే వరకు బయటకు పంపబడరు.
13. Ensure that the Invigilator puts his/her signature in the space provided on Question Paper Booklet and the OMR Answer Sheet. Candidate should sign in the space provided on the OMR Answer Sheet.
    అభ్యర్థి తన ప్రశ్నాపత్రం బుక్‌లెట్‌పై కేటాయించిన ప్రదేశంలో పర్యవేక్షకుని యొక్క సంతకం తీసుకొనవలెను. అలానే ఓఎంఆర్ జవాబుపత్రంపై అభ్యర్థి కేటాయించిన ప్రదేశంలో తన సంతకం చేయవలెను.
14. The candidate should write the Question Paper Booklet code and its serial number and sign in the space provided in the Nominal Rolls.
    నామినల్ రోల్స్‌పై నిర్దేశించిన ప్రదేశంలో అభ్యర్థి ప్రశ్నాపత్రం బుక్‌లెట్ కోడ్ మరియు దాని క్రమ సంఖ్యను తప్పనిసరిగా వ్రాయవలెను మరియు నిర్దేశించిన ప్రదేశంలో సంతకం చేయవలెను.
15. Return the OMR Answer Sheet to the invigilator before leaving the Examination Hall. Failure to return the OMR Answer Sheet is liable for criminal action and the result will be kept withheld. The Question Paper Booklet shall be taken away by the candidate and should be preserved till the declaration of results.
    పరీక్షా హాలు నుంచి బయటకు వెళ్లినపుడు ఓఎంఆర్ జవాబుపత్రాన్ని పర్యవేక్షకునికి అందజేయవలెను. ఓఎంఆర్ జవాబుపత్రం అందజేయనిచో అభ్యర్థిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది మరియు అతడి ఫలితాలను నిలువరించబడును (విత్ హెల్డ్). అభ్యర్థి ఈ ప్రశ్నాపత్రమును తన వెంట తీసుకువెళ్లవచ్చును మరియు ఫలితాలను వెల్లడించే వరకు ప్రశ్నాపత్రం బుక్‌లెట్‌ను తమ వద్ద జాగ్రత్తగా భద్రపర్చుకోవలెను.

NOTE: If any ambiguity arises in translations in any question, then the text/matter stated in English version shall be treated as final, since the Question Paper Booklet is printed in two languages viz. English / Telugu or English / Urdu.
ఏదైనా ప్రశ్న అనువాదాలలో అస్పష్టత ఉంటే, ఇంగ్లీష్‌లో పేర్కొన్న టెక్స్ట్/విషయం సరియైనదిగా భావించవలెను. ఎందుకంటే ప్రశ్నాపత్రం బుక్లెట్ రెండు భాషలలో (ఇంగ్లీష్/తెలుగు లేదా ఇంగ్లీష్/ఉర్దూ) ముద్రించబడినది.

This booklet consists of 48 Pages including Cover Page and Pages of Rough Work.
ఈ ప్రశ్నాపత్రం బుక్‌లెట్ కవరుపేజీ మరియు రఫ్ వర్క్ పేజీలతో కలిపి 48 పేజీలు కలిగి ఉన్నది.

S-5 **Booklet Code B**

Time : 3 Hours **Marks : 200/100**

Instructions :

(i) ***One* mark** will be awarded for every correct answer for post code **11** and ***half* mark** for post code **13**. **There are no negative marks.**

సరైన ప్రతీ జవాబుకు పోస్ట్ కోడ్ **11** కు **ఒక మార్కు**, పోస్ట్ కోడ్ **13** కు **అర మార్కు** కేటాయించడం జరుగుతుంది. **ఎటువంటి రుణాత్మక మార్కులు లేవు**.

(ii) Choose the correct or most appropriate answer from the given options to the following questions and darken, with Blue/Black Ball Point Pen the corresponding digit **(1), (2), (3)** or **(4)** in the circle pertaining to the question number concerned in the OMR Answer Sheet, separately provided to you.

దిగువ ఇచ్చిన ప్రతి ప్రశ్నకు ఇవ్వబడిన వాటిలో సరియైన సమాధానమును ఎన్నుకొని దానిని సూచించే అంకె **(1), (2), (3)** లేదా **(4)** వేరుగా ఇచ్చిన OMR సమాధాన పత్రములో ప్రశ్నకు సంబంధించిన సంఖ్యగల వృత్తాన్ని నీలం లేదా నలుపు బాల్ పాయింట్ పెన్ను ఉపయోగించి నింపవలెను.

---

1. 25 mL of 0.30 M weak monobasic acid solution is neutralised with 25 mL of 0.1 M NaOH solution. The pH of the resulting solution is
(K_a of weak acid is 5.0×10^{-5}) (log 5 = 0.70, log 2 = 0.30)
25 mL ల 0.30 M బలహీనమైన ఏకక్షారత ఆమ్ల ద్రావణం 25 mL ల 0.1 M NaOH ద్రావణంతో తటస్థీకరించబడింది. ఫలిత ద్రావణం pH ఎంత?
(బలహీన ఆమ్లము $K_a = 5.0 \times 10^{-5}$) (log 5 = 0.70, log 2 = 0.30)
(1) 2.0 (2) 5.0 (3) 4.0 (4) 3.0

2. Which one of the following processes is not suitable for the purification/extraction of the given metal?
(1) Purification of Nickel using Carbon monoxide by Mond process.
(2) Purification of Zirconium using Van Arkel-de Boer process.
(3) Cinnabar (HgS) is roasted in air and heated to extract Hg.
(4) Electrolysis of Sodium Chloride aqueous solution to extract Sodium.
క్రింది వానిలో ఏ లోహ సంగ్రహణ చర్య లేదా లోహశుద్ధి ప్రక్రియ ఇచ్చిన లోహానికి వీలుకాదు?
(1) మాండ్ విధానంలో కార్బన్ మోనాక్సైడ్‌ను ఉపయోగించి నికెల్‌ను శుద్ధిచేయడం.
(2) వాన్ ఆర్కెల్ డి బోయిర్ విధానంలో జిర్కోనియంను శుద్ధిచేయడం.
(3) సిన్నబార్ (HgS) ను గాలిలో భర్జనం చేసి ఆ తర్వాత వేడిచేసి మెర్క్యూరి లోహాన్ని సంగ్రహించడం.
(4) సోడియం లోహాన్ని సంగ్రహించడానికి సోడియం క్లోరైడ్ జలద్రావణాన్ని విద్యుద్విశ్లేషణ చేయడం.

3. Which one of the following pairs of monomers form a thermosetting polymer bakelite?
(1) 1, 3-Butadiene, Styrene (2) Urea, Formaldehyde
(3) Phenol, Formaldehyde (4) Melamine, Formaldehyde
క్రింది వాటిలో ఏ జత మోనోమర్‌లు థర్మోసెట్టింగ్ పాలిమర్ బేకలైట్‌ను ఏర్పరుస్తాయి?
(1) 1, 3-బ్యూటడైయీన్, స్టైరీన్ (2) యూరియా, ఫార్మాల్డిహైడ్
(3) ఫినాల్, ఫార్మాల్డిహైడ్ (4) మెలమైన్, ఫార్మాల్డిహైడ్

4. Which one of the following is not a use of pesticide?
   (1) prevention, destroying or control pests
   (2) prevention of unwanted species of plants and animals that are harmful
   (3) prevention of interference of pests with the production, processing, storage of food stuffs etc
   (4) Allow the premature fall of crops

క్రింది వానిలో ఏది కీటక సంహారిణి (pesticide) ఉపయోగం కాదు?
   (1) కీటకాల నియంత్రణ, నాశనం చేయడం లేదా నివారణ చేయడం
   (2) నష్టం కలిగించే వ్యర్థ మొక్కలను, జంతువులను నివారించడం
   (3) ఆహార పదార్థాల ఉత్పత్తుల్లోను, తయారీ విధాన్నాలోనూ, నిల్వ చేసినప్పుడు, కీటకాల ప్రభావం తొలగించడం
   (4) పంటలకు సంబంధించి పక్వదశకు రాకుండానే పంటరాలిపోయేట్లు చేయడం

---

5. The standard reduction potentials of the following reactions

   a) $Fe^{3+} + \bar{e} \longrightarrow Fe^{2+}$ and

   b) $Fe^{2+} + 2\bar{e} \longrightarrow Fe$

   are +0.77 V and –0.47 V respectively. Then for the reaction $Fe^{3+} + 3\bar{e} \longrightarrow Fe$, the standard reduction potential (in V) is

క్రింది చర్యలకు

   a) $Fe^{3+} + \bar{e} \longrightarrow Fe^{2+}$ మరియు

   b) $Fe^{2+} + 2\bar{e} \longrightarrow Fe$

ప్రమాణ క్షయకరణ శక్మములు వరుసగా +0.77 V మరియు −0.47 V లు. అయితే $Fe^{3+} + 3\bar{e} \longrightarrow Fe$ చర్యకు ప్రమాణ క్షయకరణ శక్మము (V లలో) ఎంత?

   (1) +0.17   (2) −1.24   (3) −0.057   (4) +0.057

---

6. What is Y in the following reaction sequence?

క్రింది చర్యా క్రమములో Y ఏది?

$$C_6H_5COOH \xrightarrow[\text{(ii) } \Delta]{\text{(i) } NH_3} X \xrightarrow{P_2O_5} Y$$

   (1) C_6H_5CN (2) C_6H_5NC (3) $C_6H_5NH_2$ (4) C_6H_5CHO

---

7. In the following reactions X and Y respectively are
క్రింది చర్యలలో X , Y లు వరుసగా

a) $R-COOH+X \xrightarrow{\Delta} R-CO-NHR'$

b) $R-CO-NHR' \xrightarrow[\text{(ii) } H_2O]{\text{(i) } LiAlH_4} Y$

(1) $R'NH_2$ and $R-CH_2NHR'$
(2) $R-NHR'$ and $R'NH_2$
(3) NH_3 and $R-NH-R'$
(4) $R-NH_2$ and $R-CH_2-CH_2-NH-R'$

---

8. Choose the correct statements.
A) Pili of *Gonorrhoea* help the bacterium to colonize in the mucus membrane.
B) Plasmids are associated with the chromosomal material of the bacteria.
C) Endospores are extracellular resting spores of bacteria.
D) Transformation technique is useful in studies related to mapping of the bacterial Chromosome.

సరియైన వ్యాఖ్యలను గుర్తించుము.
A) గనేరియా బాక్టీరియంనందుగల పిలై నిర్మాణాలు మ్యూకస్ పొరలో సమూహాలను ఏర్పరచుటలో సహాయపడుతాయి.
B) బాక్టీరియా క్రోమోజోములకు సహాయంగా ప్లాస్మిడ్‌లు వానిని అంటిపెట్టుకొని ఉంటాయి.
C) బాక్టీరియానందు అంతస్సిద్ధ బీజాలు అనునవి విరామ సిద్ధ బీజాలుగా కణం వెలుపలగా ఏర్పడతాయి.
D) బాక్టీరియా క్రోమోజోము జన్యుపటము చేయుట, అధ్యయనంలో జన్యు పరివర్తన ప్రయోగం ఉపయోగపడుతుంది.

(1) A, B (2) B, C (3) C, D (4) A, D

---

9. Choose the incorrect statement.
(1) Taxonomy purely based on the description of morphological characters is called Alpha Taxonomy.
(2) Carl Linnaeus is hailed as Father of Taxonomy.
(3) Genera Plantarum is written based on the morphological characters of flower.
(4) Based on phytochemical data classification is called cytotaxonomy.

సరికాని వ్యాఖ్యను గుర్తించుము.
(1) స్వరూప లక్షణాల వర్ణన మీద మాత్రమే పూర్తిగా ఆధారపడే వర్గీకరణ శాస్త్రాన్ని ఆల్ఫావర్గీకరణ శాస్త్రం అంటారు.
(2) కార్ల్ లిన్నేయస్‌ను వర్గీకరణ పితామహుడుగా కీర్తిస్తారు.
(3) పుష్పము స్వరూప లక్షణాల ఆధారంగా జెనీరా ప్లాంటారమ్ వ్రాయబడినది.
(4) రసాయనిక పదార్థాల సమాచారాన్ని ఉపయోగించి వర్గీకరణను చేయుటను కణాధార వర్గీకరణ అంటారు.

10. Match the following

List - I		List - II	
a)	Histones	i)	Found in salivary glands of larvae, Malphigian tubules
b)	Lampbrush chromosomes	ii)	Nucleosome core
c)	Giant chromosomes	iii)	Sister chromatids of each chromosome move to opposite poles
d)	Mitosis	iv)	Found in oocytes of vertebrates

క్రింది వాటిని జతపరుచుము

జాబితా - I		జాబితా - II	
a)	హిస్టోన్‌లు	i)	లార్వాల లాలాజల గ్రంథులలో, మాల్ఫీజియన్ నాళికలలో ఉంటాయి.
b)	లాంప్‌బ్రష్ క్రోమోసోమ్‌లు	ii)	న్యూక్లియోసోమ్ కోర్
c)	జెయింట్ క్రోమోసోమ్‌లు	iii)	ప్రతి క్రోమోసోమ్‌నందలి సోదరి క్రోమాటిడ్లు ఎదురెదురు ధృవాల వైపునకు చలిస్తాయి.
d)	సమ విభజన	iv)	సకశేరుకాల స్త్రీ బీజ మాతృ కణాలు (ఊసైట్స్) నందు వుంటాయి.

The correct answer is :

సరియైన సమాధానము :

(1) a-iii, b-i, c-ii, d-iv
(2) a-iv, b-ii, c-iii, d-i
(3) a-ii, b-iv, c-i, d-iii
(4) a-ii, b-iii, c-i, d-iv

---

11. Choose the correct statements.

a) In cyclic photophosphorylation $NADP^+$ is not reduced due to which the rate of CO_2 assimilation is decreased.
b) Non-cyclic photophosphorylation stops in the presence of inhibitors like DCMU.
c) The PS II is located on the outer surface of the thylakoids.
d) Robert Hill studied the Red drop Phenomenon in *Chlorella* plant.

సరియైన వ్యాఖ్యలను గుర్తించుము.

a) చక్రీయ కాంతి ఫాస్ఫారిలేషన్ నందు $NADP^+$ క్షయకరణం చెందని కారణంగా CO_2 సంశ్లేషణ రేటు తగ్గుతుంది.
b) DCMU వంటి నిరోధకాల వలన అచక్రీయ కాంతి ఫాస్ఫారిలేషన్ నిరోధించబడుతుంది.
c) థైలకాయిడ్‌ల వెలుపలి తలంవైపు PS II లు వుంటాయి.
d) క్లోరెల్లా మొక్కలో అరుణ పతనం అనే దృగ్విషయాన్ని రాబర్ట్ హిల్ అధ్యయనం చేసారు.

(1) (a), (b) (2) (b), (c) (3) (c), (d) (4) (a), (d)

12. Choose the correct statements.
    a) Ethylene and Abscisic acid induce dormancy.
    b) Cytokinins can cause morphogenetic changes.
    c) Phototropic reaction can determine the growth habit of the plants.
    d) The growth rate increases in the presence of excess food materials.

    సరియైన వ్యాఖ్యలను గుర్తించుము.
    a) ఎథిలీన్ మరియు అబ్సిసిక్ ఆమ్లం సుప్తావస్థను ప్రేరేపిస్తాయి.
    b) సైటోకైనిన్‌లు స్వరూప జన్యు మార్పులను తీసుకుని రాగలవు.
    c) మొక్కల పెరుగుదల లక్షణాలను కాంతి అనువర్తన చర్యలు నిర్దేశిస్తాయి.
    d) అధిక ఆహార పదార్థాల వలన పెరుగుదల రేటు ఎక్కువగును.

    (1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (b), (d) (4) (a), (c), (d)

---

13. Identify the natural pollutants among the following
    a) Carbon monoxide b) Lead, Mercury
    c) Pesticides d) Cosmetic products
    e) Urine

    క్రింది వానిలో సహజ కాలుష్యకాలను గుర్తించుము.
    a) కార్బన్ మోనాక్సైడ్ b) సీసం, పాదరసం
    c) చీడనాశకాలు d) సౌందర్య పోషక ఉత్పత్తులు
    e) మూత్రము

    (1) (a), (b), (c) (2) (c), (d), (e) (3) (a), (b), (e) (4) (a), (c), (d)

---

14. The following microbial infection leads to production of interferons by host cells.
    (1) Viruses (2) Bacteria (3) Fungi (4) Protozoans

    క్రింది సూక్ష్మజీవ సంక్రమణం వలన అతిథేయి కణాలు ఇంటర్ ఫెరాన్స్ ఉత్పత్తి చేస్తాయి.
    (1) వైరస్‌లు (2) బాక్టీరియా (3) శిలీంధ్రాలు (4) ప్రోటోజోవన్లు

---

15. Physical treatment of large and small particles from sewage through filteration and sedimentation is called
    (1) Primary treatment (2) Secondary treatment
    (3) Tertiary treatment (4) Quaternary treatment

    మురుగు నీటిలోని పెద్ద, చిన్న కణాలను వడపోత మరియు అవసాదనాల ద్వారా చేసే భౌతిక శుద్ధిని
    (1) ప్రాథమిక శుద్ధి అంటారు (2) ద్వితీయ శుద్ధి అంటారు
    (3) తృతీయ శుద్ధి అంటారు (4) చతుర్థి శుద్ధి అంటారు

---

16. Formation of gametophyte directly from sporophyte without meiosis is
    (1) Apogamy (2) Apospory
    (3) Panthenocarpy (4) Panthenogenesis

    క్షయకరణ విభజన జరగకుండా సిద్ధ బీజదము నుంచి నేరుగా సంయోగ బీజదము ఏర్పడటం.
    (1) అపోగమి (2) అపోస్పోరి
    (3) అనిషేక ఫలనం (4) అనిషేక జననం

17. What will be the status in the mitotic cell division, If a cell is treated with a chemical that prevents DNA synthesis?
(1) No change in the daughter cell DNA over parent DNA.
(2) The daughter cell will have half the chromosome of parent cell.
(3) The parent cell will not divide.
(4) Parent cell will have other mechanism by which the DNA can double.
ఒక కణాన్ని DNA సంశ్లేషణను నిరోధించగల రసాయనానికి గురిచేసినచో సమ విభజన నందు దాని స్థితి
(1) మాతృ DNA కు, పిల్ల కణం DNA కు ఏ మార్పు ఉండదు.
(2) మాతృకణంలోని క్రోమోసోమ్‌కు సగము పిల్లకణంలో వుంటుంది.
(3) మాతృకణం విభజన చెందదు.
(4) DNA ను ద్విగుణీకృతం చేసుకొనుటకు మాతృ కణం నందు మరొక యాంత్రికము ఉంటుంది.

18. Vitamin B_{12} is chemically called
(1) Cyanocobalamin (2) Pyridoxine (3) Folic acid (4) Riboflavin
విటమిన్ B_{12}ను రసాయనికంగా ఇలా పేర్కొంటారు
(1) సైనోకోబాలమిన్ (2) పైరిడాక్సిన్ (3) ఫోలిక్ ఆమ్లం (4) రైబోఫ్లావిన్

19. In a nephron this part is impermeable to water
(1) Proximal convoluted tubule (2) Distal convoluted tubule
(3) Descending limb of loop of Henle (4) Ascending limb of loop of Henle
వృక్క ప్రమాణంలో ఈ భాగం నీటికి పారగమ్యత చూపదు.
(1) సామీప్య సంవళిత నాళిక (2) దూరస్థ సంవళిత నాళిక
(3) హెన్లీ శిక్యపు అవరోహ నాళిక (4) హెన్లీ శిక్యపు ఆరోహ నాళిక

20. If blood group of mother is A (homozygous) and that of father is AB, these blood groups are not expected in their children
తల్లి రక్త వర్గం A (సమ యుగ్మజ) తండ్రి రక్త వర్గం AB, అయితే వారి పిల్లలలో ఈ రక్త వర్గాలు ఉండవు.
(1) A, B (2) A, AB (3) B, O (4) A, O

21. One of the following is Ex-situ conservation.
(1) National Parks (2) Sanctuaries
(3) Biosphere reserves (4) Cryopreservation
క్రింది వాటిలో స్థల బాహ్య సంరక్షణా విధానం
(1) జాతీయ పార్కులు (2) అభయారణ్యాలు
(3) జీవగోళ సురక్షిత కేంద్రాలు (4) అతిశీతలీకరణ

22. Digitalin extracted from fox glove plant is useful in the treatment of
(1) Cardiac problems (2) Cancer
(3) Hypertension (4) Kidney problems
ఫాక్స్‌గ్లోవ్ మొక్క నుండి లభించే డిజిటాలిన్ ఈ చికిత్సలో ఉపయోగిస్తారు.
(1) హృదయ సంబంధ సమస్యలు (2) క్యాన్సర్
(3) అధిక రక్తపోటు (4) మూత్రపిండ సమస్యలు

23. During blood clotting, thrombin converts the fibrinogen into soluble fibrin. Then it becomes insoluble fibrin threads due to the action of

(1) Factor VII (2) Factor IX (3) Factor XIII (4) Factor XII

రక్తస్కందన ప్రక్రియలో ఫైబ్రినోజన్‌ను త్రాంబిన్ కరిగే ఫైబ్రిన్‌గా మారుస్తుంది. అనంతరం ఈ కారకం చర్య వల్ల అది కరగని ఫైబ్రిన్ దారాలుగా మారుతుంది.

(1) కారకం VII (2) కారకం IX (3) కారకం XIII (4) కారకం XII

24. Pick up the mismatched pair.

(1) Skin patches - Oestrogen, progesterone
(2) Vasectomy - Family planning operation for females
(3) Amniocentesis - Identification of genetic disorders
(4) LNG 20 - Intra uterine device

తప్పుగా ఉన్న జతను గుర్తించండి.

(1) చర్మ పట్టీలు - ఈస్ట్రోజన్, ప్రోజెస్టిరాన్
(2) వాసెక్టమీ - స్త్రీలకు చేసే కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్
(3) ఉల్బద్రవ పరీక్ష - జన్యుపరమైన లోపాల గుర్తింపు
(4) LNG 20 - గర్భాశయాంతర సాధనం

25. Sinoatrial node is the pacemaker in human heart. It lies in the wall of

(1) Right atrium (2) Left atrium (3) Right ventricle (4) Left ventricle

మానవుని గుండెలో సిరాకర్ణికా కణుపు లయారంభకం. ఇది దీని గోడలో ఉంటుంది.

(1) కుడి కర్ణిక (2) ఎడమ కర్ణిక (3) కుడి జఠరిక (4) ఎడమ జఠరిక

26. From the following pick up the correct combinations

S.No.	Endocrine gland	Hormone	Abnormality due to over or under secretion
I	Pituitary gland	Vasopressin	Diabetes mellitus
II	Pancreas	Insulin	Diabetes insipidus
III	Thyroid gland	Thyroxine	Cretinism
IV	Parathyroid glands	Parathormone	Tetany

క్రింది వాని నుండి సరైన మేళవింపులను గుర్తించండి

వ.సం.	అంతఃస్రావీయ గ్రంథి	హార్మోన్	అధిక లేక అల్పస్రావం వల్ల కలిగే అసాధారణ స్థితి
I	పీయూష గ్రంథి	వాసోప్రెసిన్	డయాబెటిస్ మెల్లిటస్
II	క్లోమం	ఇన్సులిన్	డయాబెటిస్ ఇన్‌సిపిడస్
III	అవటు గ్రంథి	థైరాక్సిన్	క్రెటినిజం
IV	పారాథైరాయిడ్ గ్రంథులు	పారాథార్మోన్	ధనుర్వాతం (Tetany)

(1) I, II (2) II, III (3) III, IV (4) II, IV

27. Arrange the following in sequential order from the production of sperms to out side in human male reproductive system.

A) Rete testis
B) Vasa efferentia
C) Vas deferens
D) Seminiferous tubules
E) Urethra
F) Ejaculatory duct
G) Epididymis

మానవ పురుష ప్రత్యుత్పత్తి వ్యవస్థలోని క్రింది భాగాలను శుక్రకణాల ఉత్పత్తి నుండి బయటకు రవాణా చేసే భాగాలను వరుసలో అమర్చండి.

A) రీటే టెస్టిస్
B) శుక్రనాళికలు
C) శుక్రవాహిక
D) శుక్రోత్పాదక నాళికలు
E) ప్రసేకం
F) స్ఖలన నాళం
G) ఎపిడిడైమిస్

(1) D-B-A-G-F-C-E
(2) A-B-C-D-E-F-G
(3) E-D-A-C-F-B-G
(4) D-A-B-G-C-F-E

---

28. The speed of sound in air is 340 ms^{-1}. The maximum wavelength of the sound wave that the human ear can hear is

గాలిలో ధ్వని వడి 340 ms^{-1}. మానవ చెవి వినగల ధ్వని యొక్క గరిష్ఠ తరంగదైర్ఘ్యం

(1) 34 m
(2) 340 m
(3) 17 m
(4) 170 m

---

29. Cryogenics is

(1) the study of the production and applications of low temperatures
(2) the study of the production and measurement of high temperatures
(3) the study of the production and applications of low pressures
(4) the study of the production and measurement of high pressures

క్రయోజెనిక్స్ అనేది

(1) తక్కువ ఉష్ణోగ్రతల ఉత్పత్తి మరియు అనువర్తనాల అధ్యయనం
(2) అధిక ఉష్ణోగ్రతల ఉత్పత్తి మరియు కొలతల అధ్యయనం
(3) తక్కువ పీడనాల ఉత్పత్తి మరియు అనువర్తనాల అధ్యయనం
(4) అధిక పీడనాల ఉత్పత్తి మరియు కొలతల అధ్యయనం

---

30. Colours produced by a thin film of oil spread on the surface of water are due to

(1) Diffraction of light
(2) Interference of light
(3) Polarization of light
(4) Scattering of light

నీటి ఉపరితలంపై చమురు యొక్క సన్నని పొర వలన రంగులు ఏర్పడుటకు గల కారణం

(1) కాంతి వివర్తనం
(2) కాంతి వ్యతికరణం
(3) కాంతి ధ్రువణం
(4) కాంతి పరిక్షేపణం

---

31. The instrument used to detect thermal radiations is

(1) Tachometer
(2) Photometer
(3) Sonometer
(4) Bolometer

ఉష్ణ వికిరణాలను గుర్తించడానికి ఉపయోగించే పరికరం

(1) టాకోమీటర్
(2) ఫొటోమీటర్
(3) సోనోమీటర్
(4) బోలోమీటర్

32. The splitting of a spectral line into various lines under the influence of a magnetic field is known as
(1) Raman effect (2) Stark effect
(3) Hall effect (4) Zeeman effect
అయస్కాంత క్షేత్ర ప్రభావం వలన వర్ణపట రేఖ వివిధ రేఖలుగా విభజించబడటాన్ని ఏమంటారు?
(1) రామన్ ప్రభావం (2) స్టార్క్ ప్రభావం
(3) హాల్ ప్రభావం (4) జీమన్ ప్రభావం

33. Nucleus of an atom consists of
(1) Electrons and protons (2) Protons and neutrons
(3) Electrons and neutrons (4) Electrons, protons and neutrons
ఒక పరమాణువు యొక్క కేంద్రకంలో ఉండేవి
(1) ఎలక్ట్రాన్లు మరియు ప్రోటాన్లు (2) ప్రోటాన్లు మరియు న్యూట్రాన్లు
(3) ఎలక్ట్రాన్లు మరియు న్యూట్రాన్లు (4) ఎలక్ట్రాన్లు, ప్రోటాన్లు మరియు న్యూట్రాన్లు

34. The normal temperature of human body in Kelvin scale is nearly
మానవ శరీరం యొక్క సాధారణ ఉష్ణోగ్రత కెల్విన్ స్కేల్‌లో సుమారుగా
(1) 37 K (2) 100 K (3) 98.4 K (4) 310 K

35. The frequency of AC current used in houses in India is about
భారతదేశంలో ఇళ్లల్లో ఉపయోగించే AC కరెంట్ యొక్క పౌనఃపున్యం సుమారుగా
(1) 100 Hz (2) 50 Hz (3) 220 Hz (4) 110 Hz

36. The substance used for the manufacturing of the electronic device transistor is
(1) Copper (2) Gold (3) Silicon (4) Iron
ఎలక్ట్రానిక్ పరికరం ట్రాన్సిస్టర్ తయారీకి ఉపయోగించే పదార్థం
(1) రాగి (2) బంగారం (3) సిలికాన్ (4) ఇనుము

37. Which quantity represents the reciprocal of the time period of sound waves?
(1) Frequency (2) Amplitude
(3) Velocity (4) Acceleration
శబ్ద తరంగాల ఆవర్తన కాలము యొక్క విలోమాన్ని సూచించు రాశి ఏది?
(1) పౌనఃపున్యం (2) కంపన పరిమితి
(3) వేగం (4) త్వరణం

38. The number of electrons with $l = 2$ (l = azimuthal quantum number) in the ground state of Zn and Zn^{2+} is respectively
భూస్థితిలో నున్న Zn మరియు Zn^{2+} లలో $l = 2$ (l = ఎజిముతల్ క్వాంటమ్ సంఖ్య) గల ఎలక్ట్రాన్‌ల సంఖ్యలు వరుసగా
(1) 10, 8 (2) 10, 10 (3) 8, 10 (4) 8, 8

39. In the periodic table on moving across a period from left to right the polarising power of ions of elements increases but on moving down a group the polarising power decreases. This makes the following pair of elements to show similar properties though their valencies are different. Which pair is that?
ఆవర్తన పట్టికలో పీరియడ్‌లో ఎడమనుంచి కుడికి పోయే కొలది మూలక అయాన్‌ల ధ్రువణ సామర్థ్యం పెరుగుతుంది, కాని ఒక గ్రూపులో పై నుంచి క్రిందికి వచ్చే కొలది ధ్రువణ సామర్థ్యం తగ్గుతుంది. దీని వలన ఇచ్చిన మూలకాల జంటల్లో ఏ జంట ధర్మాలు ఆ మూలకాల వేలన్సీలు వేరైనా ఒకటిగా ఉంటాయి?
(1) Na, Rb (2) Ca, S (3) Be, Al (4) Ge, Pb

40. The coordination number of Na^+ in solid crystalline NaCl is 6. What is the coordination number of Cl^- in the same solid?
ఘన స్ఫటిక NaCl లో Na^+ యొక్క సమన్వయ సంఖ్య 6. అదే ఘనపదార్థంలో Cl^- యొక్క సమన్వయ సంఖ్య ఎంత?
(1) 4 (2) 8 (3) 6 (4) 12

41. On April 11, 2023 NSE's index subsidiary, NSE Indices Limited launched the following new index.
(1) Nifty REITs and InvITs (2) Nifty India Digital
(3) Nifty Transport and Logistics (4) Nifty Energy
ఈ క్రింది కొత్త సూచీను ఏప్రిల్ 11, 2023న NSE యొక్క ఇండెక్స్ అనుబంధ సంస్థ, NSE ఇండిసీస్ లిమిటెడ్ ప్రారంభించింది.
(1) నిఫ్టీ REITs & InvITs (2) నిఫ్టీ ఇండియా డిజిటల్
(3) నిఫ్టీ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ & లాజిస్టిక్స్ (4) నిఫ్టీ ఎనర్జి

42. "The Elephant Whisperers" won the 95th Academy Award in the category of
(1) Animated Feature Film (2) Documentary Short Film
(3) Documentary Feature Film (4) International Feature Film
"ద ఎలిఫెంట్ విస్పరర్స్" ఈ విభాగంలో 95వ అకాడమీ అవార్డును గెలుచుకుంది.
(1) యానిమేటెడ్ ఫీచర్ ఫిల్మ్ (2) డాక్యుమెంటరీ షార్ట్ ఫిల్మ్
(3) డాక్యుమెంటరీ ఫీచర్ ఫిల్మ్ (4) ఇంటర్నేషనల్ ఫీచర్ ఫిల్మ్

43. Choose the incorrect pair with reference to Asian Wrestling Championships 2023, India's medal winners.
(1) Aman Sehrawat : Gold medal (57 kg Freestyle) Men
(2) Manisha : Bronze Medal (65 kg Freestyle) Women
(3) Nisha Dahiya : Bronze Medal (68 kg Freestyle) Women
(4) Anshu Malik : Bronze Medal (57 kg Freestyle) Women
ఆసియా రెజ్లింగ్ చాంపియన్‌షిప్స్ 2023 భారతదేశ పతక విజేతలకు సంబంధించి సరికాని జతను ఎన్నుకోండి.
(1) అమన్ సెహ్రావత్ : బంగారు పతకం (57 kg పురుషుల ఫ్రీ స్టైల్)
(2) మనీషా : కంచు పతకం (65 kg మహిళల ఫ్రీ స్టైల్)
(3) నిషా దహియా : కంచు పతకం (68 kg మహిళల ఫ్రీ స్టైల్)
(4) అన్షుమాలిక్ : కంచు పతకం (57 kg మహిళల ఫ్రీ స్టైల్)

44. The following institutions released the Global Multidimensional Poverty Index-2023 on 11th July 2023.
    a) United Nations Development Programme (UNDP)
    b) International Monetary Fund (IMF)
    c) Oxford Poverty and Human Development Initiative (OPHI)
    d) World Health Organization (WHO)

    ప్రపంచ బహుముఖ పేదరిక సూచి-2023 నివేదికను 11 జూలై 2023న ఈ క్రింది సంస్థలు విడుదల చేసాయి.
    a) ఐక్యరాజ్యసమితి అభివృద్ధి పథకం (UNDP)
    b) అంతర్జాతీయ ద్రవ్య నిధి (IMF)
    c) ఆక్స్‌ఫర్డ్ పవర్టీ అండ్ హ్యూమన్ డెవలప్‌మెంట్ ఇనీషియేటివ్ (OPHI)
    d) ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (WHO)

    (1) (a) & (b) (2) (b) & (c) (3) (c) & (d) (4) (a) & (c)

45. During the Independence day celebrations of 2023, around 1800 people of different vocations with their spouse have been invited as Special Guests. Which of the category was not among them
    (1) 400 Sarpanches of more than 660 Vibrant villages.
    (2) 250 from Farmer Producer Organisations.
    (3) 50 Shram Yogis of Central Vista Project.
    (4) 50 each University teachers, doctors and Film workers.

    2023 స్వాతంత్ర్య దినోత్సవ వేడుకలలో వివిధ వృత్తులకు చెందిన 1800 మంది ప్రజలు వారి జీవిత భాగస్వామితో కలిపి ప్రత్యేక అతిధులుగా ఆహ్వానించబడ్డారు. వారిలో లేని వర్గం ఎవరు
    (1) 660 పైగా ఉజ్వల గ్రామాలకు చెందిన 400 మంది సర్పంచ్‌లు.
    (2) రైతు ఉత్పత్తిదారు సంస్థల నుండి 250 మంది.
    (3) సెంట్రల్ విస్టా ప్రాజెక్టుకు చెందిన 50 మంది శ్రమ యోగులు.
    (4) 50 మంది చొప్పున యూనివర్సిటీ టీచర్లు, డాక్టర్లు మరియు సినిమా కార్మికులు.

46. During Union Budget 2023-24 presentation, Finance Minister said that to service in three focus areas, the following four opportunities can be transformative during Amrit Kaal.
    a) Economic Empowerment of Women
    b) PM VIKAS
    c) Tourism
    d) PM AWAS Yojana
    e) Green growth

    2023-24 కేంద్ర బడ్జెట్ ప్రవేశపెడుతూ కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి మూడు నిర్దిష్ట రంగాలకు సేవలందించేలా అమృత కాలంలో ఈ క్రింది నాలుగు పరివర్తనాత్మక అవకాశాలు దోహదం చేస్తాయని పేర్కొన్నారు. అవి
    a) మహిళల ఆర్థిక సాధికారత
    b) పి.ఎమ్ - వికాస్
    c) పర్యాటకం
    d) పి.ఎమ్ ఆవాస్ యోజన
    e) హరితవృద్ధి

    (1) (a), (b), (c) & (d) (2) (a), (b), (c) & (e)
    (3) (a), (b), (d) & (e) (4) (b), (c), (d) & (e)

47. The aim of the '75/25' initiative, announced by the Union Health Ministry in May 2023 is
(1) 75,000 Primary Health Care Centres to be established by 2025 in Tribal areas.
(2) 75 million people with 25 types of cancers are to be treated through PHCs.
(3) 75,000 Primary Health Care centers to be established to cure 25 noncommunicable diseases.
(4) 75 million people with hypertension and diabetes to be put on Standard Care by 2025 through PHCs.

మే 2023 లో కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన '75/25' ఇనీషియేటివ్ యొక్క లక్ష్యం
(1) 2025 నాటికి గిరిజన ప్రాంతాలలో 75,000 ప్రైమరీ హెల్త్ కేర్ సెంటర్ల ఏర్పాటు.
(2) 25 రకాల కాన్సర్లతో బాధపడుతున్న 75 మిలియన్ల ప్రజలకు PHC ల ద్వారా చికిత్స అందించడం.
(3) 25 నాన్‌కమ్యునికబుల్ వ్యాధులను నయంచేయడానికి 75,000 ప్రైమరీ హెల్త్ కేర్ సెంటర్లను స్థాపించడం.
(4) 2025 నాటికి హైపర్‌టెన్షన్ మరియు డయాబెటిస్‌తో ఉన్న 75 మిలియన్ ప్రజలకు PHC ల ద్వారా ప్రామాణిక సంరక్షణ కల్పించుట.

---

48. According to the Economic Survey 2022-23, Central and State Government's budgeted expenditure on health sector in the financial year 2023 (BE) is
(1) 3.1% of the GDP (2) 2.1% of the GDP
(3) 3.4% of the GDP (4) 2.5% of the GDP

ఎకనామిక్ సర్వే 2022-23 ప్రకారం ఆరోగ్యరంగంపై ఆర్థిక సంవత్సరం 2023 (BE) లో కేంద్ర మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల బడ్జెటెడ్ వ్యయం
(1) GDP లో 3.1% (2) GDP లో 2.1%
(3) GDP లో 3.4% (4) GDP లో 2.5%

---

49. Supreme Court sets up three-member committee comprising former women High Court Judges to focus on relief and rehabilitation in violence-affected Manipur. The Committee is headed by
(1) Justice Shalini Phansalkar Joshi (2) Justice Indira Banerjee
(3) Justice Asha Menon (4) Justice Gita Mittal

హింస-ప్రభావిత మణిపూర్‌లో ఉపశమనం మరియు పునరావాసంపై దృష్టి సారించేందుకు సుప్రీంకోర్టు మాజీ మహిళా హైకోర్టు న్యాయమూర్తులతో కూడిన ముగ్గురు సభ్యుల కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది. ఈ కమిటీకి నేతృత్వం వహిస్తున్నది.
(1) జస్టిస్ షాలిని ఫన్సల్కర్ జోషి (2) జస్టిస్ ఇందిరా బెనర్జీ
(3) జస్టిస్ ఆశా మీనన్ (4) జస్టిస్ గీతా మిట్టల్

---

50. Which of the following are associated with 'Digital Payment Utsav' held in February 2023.
a) Digi Dhan Awards.
b) Digital Payment Sandesh Yatra.
c) Launched by the Ministry of Commerce.
d) G20 Co-branded QR code.
ఈ క్రింది వానిలో ఫిబ్రవరి 2023లో జరిగిన 'డిజిటల్ పేమెంట్ ఉత్సవ్' తో సంబంధం కలిగినవి ఏవి?
a) డిజి ధన్ అవార్డులు.
b) డిజిటల్ పేమెంట్ సందేశ్ యాత్ర.
c) వాణిజ్య మంత్రిత్వశాఖచే ప్రారంభించబడింది.
d) జి20 కో-బ్రాండెడ్ QR కోడ్.
(1) (a), (b) & (c) (2) (b), (c) & (d) (3) (a), (b) & (d) (4) (a), (c) & (d)

51. On 10th January 2023, the three procurement proposals were approved by the Defence Acquisition Council (DAC) headed by the Defence Minister Rajnath Singh at a total cost of Rs. 4,276 crores. Which one of the following was not in the list of procurement.
(1) HELINA - Anti-Tank Guided Missiles
(2) Advanced Heron drones
(3) VSHORAD (IR Homing) missile system
(4) Brahmos Launcher and Fire Control System
జనవరి 10, 2023 న రక్షణ మంత్రి రాజ్‌నాథ్ సింగ్ అధ్యక్షతన సమావేశమైన రక్షణ కొనుగోళ్ళ మండలి (DAC) 4,276 కోట్ల రూపాయలతో మూడు సేకరణ ప్రతిపాదనలను ఆమోదించింది. క్రింది వాటిలో సేకరణ జాబితాలో లేనిది ఏది?
(1) హెలీనా - ట్యాంకు విధ్వంసక గైడెడ్ క్షిపణులు
(2) అధునాతన హెరాన్ డ్రోన్లు
(3) VSHORAD (IR హోమింగ్) క్షిపణి వ్యవస్థ
(4) బ్రహ్మోస్ లాంచర్ అండ్ ఫైర్ కంట్రోల్ సిస్టమ్

52. The Prime Minister Shri Narendra Modi inaugurated the program "Commemoration of 50 years of Project Tiger" in
(1) Guwahati (2) Mysuru (3) Hyderabad (4) Chennai
ప్రాజెక్టు టైగర్ 50 ఏళ్ళు పూర్తి చేసుకున్న సందర్భంగా ఏర్పాటు చేసిన కార్యక్రమాన్ని ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ ఇక్కడ ప్రారంభించారు.
(1) గౌహతి (2) మైసూరు (3) హైదరాబాద్ (4) చెన్నై

53. The Indians elected for Advisory Committee of COP-28 (Conference of Parties-28) Presidency are
a) Mukesh Ambani b) Sunita Narain
c) Nirmala Seetharaman d) Neera Tandon
COP-28 (కాన్ఫరెన్స్ ఆఫ్ పార్టీస్-28) ప్రెసిడెన్సీ సలహా కమిటీకి ఎన్నికయిన భారతీయులు
a) ముఖేష్ అంబాని b) సునీతా నరైన్
c) నిర్మలా సీతారామన్ d) నీరా టాండన్
(1) (a) & (c) (2) (a), (b) & (c) (3) (a), (b) & (d) (4) (a) & (b)

54. The Golden lotus award for best feature film in 69th National Film Awards won by the film and its director respectively
(1) RRR and S.S. Rajamouli
(2) Rocketry : The Nambi Effect and Manish Saini
(3) Meppadiyan and Vishnu Mohan
(4) Rocketry : The Nambi Effect and R. Madhavan
69వ జాతీయ చలనచిత్ర అవార్డులలో బంగారు కమలం గెలుపొందిన జాతీయ ఉత్తమ చిత్రం మరియు దాని దర్శకుడు
(1) RRR మరియు S.S. రాజమౌళి
(2) రాకెట్రి : ద నంబి ఎఫెక్ట్ మరియు మనీష్ షైనీ
(3) మెప్పాడియన్ మరియు విష్ణు మోహన్
(4) రాకెట్రి : ద నంబి ఎఫెక్ట్ మరియు R. మాధవన్

55. Choose the correct pairs regarding conferences/summits with the respective places which were being held in August/September 2023.
a) World Coffee Conference - Bengaluru
b) The Business 20 (B20) Summit India 2023 - Varanasi
c) The first WHO Traditional Medicine Global Summit - Gandhi Nagar
d) The Youth 20 (Y20) Summit - New Delhi
ఆగస్టు/సెప్టెంబర్ 2023లలో క్రింది కాన్ఫరెన్స్‌లు/సదస్సులను అవి నిర్వహించే ప్రదేశాలకు సంబంధించి సరైన జతలను ఎంపిక చేయండి
a) వరల్డ్ కాఫీ కాన్ఫరెన్స్ - బెంగళూరు
b) బిజినెస్ 20 (బి20) సదస్సు ఇండియా 2023 - వారణాసి
c) ది ఫస్ట్ WHO ట్రెడిషనల్ మెడిసిన్ గ్లోబల్ సమ్మిట్ - గాంధీనగర్
d) ది యూత్ 20 (Y20) సమ్మిట్ - న్యూఢిల్లీ
(1) (a) & (c) (2) (b) & (d) (3) (a) & (b) (4) (c) & (d)

56. For the first time, the Scientists of the following country, have created mice with two biological fathers by generating eggs from male cells.
(1) Germany (2) Sweden (3) Japan (4) Israel
మొట్టమొదటి సారిగా, ఈ క్రింది దేశానికి చెందిన శాస్త్రవేత్తలు మగ ఎలుక కణాల నుండి గుడ్లను ఉత్పత్తి చేయడం ద్వారా రెండు జీవ సంబంధమైన తండ్రులతో ఎలుకలను సృష్టించారు.
(1) జర్మనీ (2) స్వీడన్ (3) జపాన్ (4) ఇజ్రాయిల్

57. First time in the history of the Upper House, four women members were nominated to the panel of Vice Chair Persons. Who was not in the list?
(1) Smt. P.T. Usha (2) Smt. S. Phangnon Konyak
(3) Dr. Fauzia Khan (4) Smt. Priyanka Chaturvedi
ఎగువసభ చరిత్రలో మొట్టమొదటి సారిగా నలుగురు మహిళా సభ్యులను ఉపాధ్యక్ష ప్యానెల్‌కు నామినేట్ చేశారు. ఆ జాబితాలో లేనివారు
(1) శ్రీమతి పి.టి. ఉష (2) శ్రీమతి ఎస్.ఫాంగ్నాన్ కోన్యాక్
(3) డాక్టర్ ఫౌజియా ఖాన్ (4) శ్రీమతి ప్రియాంక చతుర్వేది

58. Expand PAPA regarding Aditya L1 mission of ISRO.
(1) Plasma Analyser Package for Aditya
(2) Plannet Aditya Plasma for Analysis
(3) Plasma Advanced Portal for Analysis
(4) Plannet Advanced Plasma for Aditya

ISRO మిషన్ Aditya L1 కి సంబంధించి PAPA ను విస్తరించండి.
(1) ప్లాస్మా అనలైజర్ ప్యాకేజి ఫర్ ఆదిత్య
(2) ప్లానెట్ ఆదిత్య ప్లాస్మా ఫర్ అనాలసిస్
(3) ప్లాస్మా అడ్వాన్స్‌డ్ పోర్టల్ ఫర్ అనాలసిస్
(4) ప్లానెట్ అడ్వాన్స్‌డ్ ప్లాస్మా ఫర్ ఆదిత్య

---

59. Choose the correct sentences regarding Central Government Scheme "PM Vishwakarma".
a) It is for the period of 5 years from FY 2023-24 to FY 2027-28.
b) It aims to strengthen the Guru-Shishya parampara or family based practice of traditional skills.
c) 21 traditional trades to be covered in the first instance.
d) It provides credit support upto Rs. 1 Lakh (First Tranche) and Rs. 2 Lakh (Second Tranche) with a concessional interest rate of 5%.

కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకం "PM విశ్వకర్మ" కు సంబంధించి సరైన వాక్యములు ఎంపిక చేయండి.
a) ఇది FY 2023-24 నుండి FY 2027-28 వరకూ 5 సంవత్సరముల కాల వ్యవధి కొరకు ఏర్పడింది.
b) దీని లక్ష్యం గురు-శిష్య పరంపరను దృఢతరం చేయడం లేదా కుటుంబ ఆధారిత నైపుణ్యాల అభ్యాసాన్ని ధృఢతరం చేయడం.
c) మొదటి దశలో 21 సాంప్రదాయ వ్యాపారాలను దీనిలోకి తీసుకువస్తారు.
d) ఇది లక్షరూపాయల వరకు (మొదటి దఫా) 2 లక్షల రూపాయల వరకు (రెండవ దఫా) 5% రాయితీ వడ్డీ రేటుతో రుణ మద్దతును అందిస్తుంది.

(1) (a), (b) & (c) (2) (b), (c) & (d) (3) (a), (c) & (d) (4) (a), (b) & (d)

---

60. Choose the correct answer from the following statements with reference to the French Open 2023.
a) Miyu Kato and Tim Puetz clinched the mixed double title.
b) Sander Gille and Joran Vliegen clinched the men's doubles title.
c) It is the 3rd French open title for Djokovic and Iga Swiatek.
d) Hsieh Su-Wei and Wang Xinyu clinched the women's doubles title.

ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ 2023 కి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యల నుండి సరైన సమాధానం ఎన్నుకోండి.
a) మియు కాటో మరియు టిమ్ పుట్జ్ మిక్స్‌డ్ డబుల్స్ టైటిల్‌ను కైవసం చేసుకున్నారు.
b) సాండెర్ గిల్లీ మరియు జోరాన్ లీజేన్‌లు పురుషుల డబుల్స్ టైటిల్‌ను కైవసం చేసుకున్నారు.
c) జోకోవిచ్ మరియు ఇగా స్వియాటెక్‌లకు ఇది 3వ ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ టైటిల్.
d) హెచ్ సువీ మరియు వాంగ్ గ్జిన్యూ మహిళల డబుల్స్ టైటిల్‌ను కైవసం చేసుకున్నారు.

(1) (a), (b) & (c) (2) (a), (b) & (d) (3) (b), (c) & (d) (4) (a), (c) & (d)

61. Match the following winners with their awards of 95th Academy Awards.

List-I		List-II	
a)	Brendan Fraser	i)	Best Actress
b)	Michelle Yeoh	ii)	Best Actress in supporting role
c)	Ke Huy Quan	iii)	Best Actor
d)	Jamie Lee Curtis	iv)	Best Actor in supporting role

95వ అకాడమీ అవార్డులకు సంబంధించి విజేతలను వారి అవార్డులతో జతపరచండి.

జాబితా - I		జాబితా - II	
a)	బ్రెండన్ ఫ్రేజర్	i)	ఉత్తమ నటి
b)	మేఛెల్లీ యో	ii)	ఉత్తమ సహాయ నటి
c)	కె హ్యూ క్వాన్	iii)	ఉత్తమ నటుడు
d)	జెమి లీ కర్టిస్	iv)	ఉత్తమ సహాయ నటుడు

The correct answer is :

సరియైన సమాధానము :

(1) a-iii, b-i, c-iv, d-ii
(2) a-i, b-iii, c-iv, d-ii
(3) a-ii, b-iv, c-i, d-iii
(4) a-iii, b-i, c-ii, d-iv

62. On August 17, 2023 the President of India Smt. Droupadi Murmu launched Vindhyagiri. Vindhyagiri is a
(1) Project to protect the forests on hills
(2) Navy ship of project 17A
(3) Special program to supply pure water in tribal areas
(4) Missile recently developed by DRDO

ఆగష్టు 17, 2023 న భారత రాష్ట్రపతి శ్రీమతి ద్రౌపధి ముర్ము "వింధ్యగిరి" ని ప్రారంభించారు. వింధ్యగిరి ఒక
(1) గిరులపై అడవుల పరిరక్షణ ప్రాజెక్ట్
(2) ప్రాజెక్ట్ 17A లో భాగమైన నావిషిప్
(3) గిరిజన ప్రాంతాలలో మంచినీటి సౌకర్యం కోసం ఉద్దేశించిన ప్రత్యేక పథకం
(4) DRDO ఇటీవల అభివృద్ధి చేసిన మిస్సైల్

63. In March 2023 WHO certified the following countries as malaria-free.
(1) Bahrain and Jordan
(2) Armenia and Albania
(3) Kazakhstan and Argentina
(4) Azerbaijan and Tajikistan

మార్చి 2023లో WHO ఈ క్రింది దేశాలను మలేరియా రహిత దేశాలుగా ధృవీకరించింది.
(1) బహ్రెయిన్ మరియు జోర్డాన్
(2) అర్మేనియా మరియు అల్బేనియా
(3) కజకిస్తాన్ మరియు అర్జెంటినా
(4) అజర్‌బైజాన్ మరియు తజికిస్తాన్

64. Identify the correct pairs from the following with reference to IIFA Awards 2023.
   a) Best performance in supporting role (Female) : Mouni Roy
   b) Best performance in supporting role (Male) : Anil Kapoor
   c) Best Playback singer (Female) : Kavita Seth
   d) Best Director : Sanjay Leela Bhansali

   IIFA అవార్డులు 2023 కి సంబంధించి క్రింది వాటిలో సరైన జతలను గుర్తించండి.
   a) ఉత్తమ సహాయ నటి : మౌని రాయ్
   b) ఉత్తమ సహాయ నటుడు : అనిల్ కపూర్
   c) ఉత్తమ నేపథ్య గాయని : కవితాసేథ్
   d) ఉత్తమ దర్శకుడు : సంజయ్ లీలా బన్సాలీ

   (1) (a) & (b) (2) (a), (b) & (c) (3) (a), (b) & (d) (4) (b) & (c)

---

65. In the 8th National Photography Awards presented in March 2023, "The Lifetime Achievement Award" was received by
   (1) Sasi Kumar Ramachandran (2) Arun Saha
   (3) Dipjyoti Banik (4) Sipra Das

   మార్చి 2023 లో ఇవ్వబడిన 8వ నేషనల్ ఫొటోగ్రఫీ అవార్డులలో 'జీవన సాఫల్య అవార్డు' పొందినవారు
   (1) శశి కుమార్ రామచంద్రన్ (2) అరుణ్ సాహ
   (3) దీప్‌జ్యోతి బనిక్ (4) సిప్రా దాస్

---

66. 'Millets Giveaway' is a special marketing campaign being undertaken by Small Farmer's Agri Business Consortium. It supports three main areas. Which of the following was not among them.
   (1) Motivates general public to buy directly from FPO farmers.
   (2) Buyers get to experience how easy it is to use ONDC's My Store platform.
   (3) Millets being the focus for the year with #IYM2023, this campaign motivates more people to adopt #Shree Ann.
   (4) Attracting more FDIs in the field of millet farming.

   స్మాల్ ఫార్మర్స్ అగ్రి బిజినెస్ కన్సోర్టియం చేపట్టిన ప్రత్యేక మార్కెటింగ్ ప్రచారం 'మిల్లెట్స్ గివ్అవే'. ఇది మూడు ప్రధాన అంశాలకు మద్దతునిస్తుంది. ఈ క్రింది వాటిలో ఆ మూడింటిలో లేనిది.
   (1) FPO రైతుల నుండి నేరుగా కొనుగోలు చేయవలసిందిగా సాధారణ ప్రజలకు ప్రేరణను ఇస్తుంది.
   (2) ONDCకు చెందిన మైస్టోర్ ప్లాట్‌ఫాంను ఉపయోగించడం సులువు అనే అనుభవం కొనుగోలుదారుకు వస్తుంది.
   (3) #ఐవైఎం2023కి చిరుధాన్యాలు కేంద్రంగా ఉండడంతో, ఈ ప్రచారం మరింత మంది వ్యక్తులు #శ్రీ అన్నాన్ని స్వీకరించేందుకు ప్రేరణ ఇస్తుంది.
   (4) చిరుధాన్యాల సాగు రంగంలో అధిక FDIలను ఆకర్షించడం.

67. Match the following Prime Ministers/Presidents with their countries as on August 2023.

List-I		List-II	
a)	Prime Minister of Greece	i)	Kyriakos Mitsotakis
b)	Prime Minister of Thailand	ii)	Bola Ahmed Tinubu
c)	President of Turkiye	iii)	Srettha Thavisin
d)	President of Nigeria	iv)	Recep Tayyip Erdogan

ఆగష్టు 2023 నాటికి క్రిందనీయబడిన దేశ ప్రధాని/అధ్యక్షులను వారి వారి దేశాలతో జతచేయండి

జాబితా - I		జాబితా - II	
a)	గ్రీస్ ప్రధానమంత్రి	i)	కిరియాకోస్ మిట్సొటకిస్
b)	థాయ్‌లాండ్ ప్రధానమంత్రి	ii)	బోల అహ్మద్ టినుబు
c)	టర్కియె అధ్యక్షుడు	iii)	శ్రేట్ట తావిసిన్
d)	నైజీరియా అధ్యక్షుడు	iv)	రెసెప్ తయ్యిప్ ఎర్డోగన్

The correct answer is :

సరియైన సమాధానము :

(1) a-i, b-iii, c-ii, d-iv (2) a-i, b-iii, c-iv, d-ii
(3) a-iii, b-ii, c-iv, d-i (4) a-iv, b-i, c-ii, d-iii

---

68. One of the following was not among the winners of Paramvir Chakra during the Republic Day Celebrations of 2023.

(1) Bana Singh (2) Yogendra Singh Yadav
(3) Jas Ram Singh (4) Sanjay Kumar

ఈ క్రింది వారిలో 2023 రిపబ్లిక్ డే వేడుకలలో పరమవీర చక్ర అవార్డు పొందనివారు.

(1) బాణా సింగ్ (2) యోగేంద్ర సింగ్ యాదవ్
(3) జస్ రామ్ సింగ్ (4) సంజయ్ కుమార్

---

69. The First Women Officer to command front line IAF combat unit.

(1) Rajasri Ramasethu (2) Shaliza Dhami
(3) Arti Sarin (4) Ruchi Sarma

ఫ్రంట్‌లైన్ IAF కాంబాట్ యూనిట్‌ను కమాండ్ చేసిన తొలి మహిళా ఆఫీసర్

(1) రాజశ్రీ రామసేతు (2) షాలిజా ధామి
(3) ఆర్తి సరీన్ (4) రుచి శర్మ

---

70. “Viksit Bharat - aimed at Empowering Citizens and Reaching the Last Mile” is the theme of

(1) Civil Services Day - 2023 (2) Semicon India Conference - 2023
(3) Constitution Day - 2023 (4) Population Day - 2023

“వికసిత్ భారత్ - ఎయిమ్డ్ ఎట్ ఎంపవరింగ్ సిటిజెన్స్ అండ్ రీచింగ్ ద లాస్ట్‌మైల్” అనునది దీని ఇతివృత్తం

(1) సివిల్ సర్వీసెస్ డే - 2023 (2) సెమీకాన్ ఇండియా సమావేశం - 2023
(3) కాన్‌స్టిట్యూషన్ డే - 2023 (4) పాపులేషన్ డే - 2023

71. In the following stadium, the Prime Minister Shri Narendra Modi inaugurated the year long celebrations commemorating the 200th birth anniversary of Maharshi Dayanand Saraswati.
(1) Talkatora Stadium, Delhi
(2) Veer Savarkar Indoor Stadium, Gujarat
(3) Swami Vivekananda Indoor Stadium, Gujarat
(4) Indira Gandhi Indoor Stadium, Delhi
మహర్షి దయానంద సరస్వతి 200వ జయంతి సందర్భంగా ఏడాది పాటు నిర్వహించే వేడుకలను ఈ క్రింది స్టేడియంలో ప్రధాన మంత్రి నరేంద్రమోదీ ప్రారంభించారు.
(1) తల్కతోరా స్టేడియం, ఢిల్లీ
(2) వీర్ సావర్కర్ ఇండోర్ స్టేడియం, గుజరాత్
(3) స్వామి వివేకానంద ఇండోర్ స్టేడియం, గుజరాత్
(4) ఇందిరా గాంధీ ఇండోర్ స్టేడియం, ఢిల్లీ

---

72. In May 2023, the QUAD leaders announced the following initiatives.
a) Clean Energy Supply Chain Initiative.
b) The Quad Vaccine Partnership and Global Health Security.
c) Quad Infrastructure Fellowship Programme
d) Partnership for Cable Connectivity and Resilience.
మే 2023 లో QUAD నాయకులు ఈ క్రింది కార్యక్రమాలను ప్రకటించారు.
a) క్లీన్ ఎనర్జీ సప్లై చైన్ ఇనీషియేటీవ్
b) ద క్వాడ్ వాక్సిన్ పార్టనర్‌షిప్ మరియు గ్లోబల్ హెల్త్ సెక్యూరిటీ
c) క్వాడ్ ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ఫెలోషిప్ ప్రోగ్రామ్
d) పార్టనర్‌షిప్ ఫర్ కేబుల్ కనెక్టివిటీ అండ్ రెసిలియన్స్
(1) (a), (b) & (d) (2) (a), (b) & (c) (3) (a), (c) & (d) (4) (b), (c) & (d)

---

73. RBI has launched a pilot project in retail segment of the Central Bank Digital Currency (CBDC) on 1st December, 2022. Regarding this which of the following statement is incorrect.
(1) It is issued in the same denominations as the paper currency and coins.
(2) CBDC will earn interest like on cash.
(3) It is distributed through financial intermediaries i.e. banks.
(4) Transactions can be both Person to Person and Person to Merchant.
RBI డిసెంబర్ 1, 2022న సెంట్రల్ బ్యాంక్ డిజిటల్ కరెన్సీ (CBDC) రిటైల్ విభాగంలో పైలట్ ప్రాజెక్ట్‌ను ప్రారంభించింది. దానికి సంబంధించి క్రింది వానిలో సరికాని వ్యాఖ్య ఏది?
(1) ఇది పేపర్ కరెన్సీ మరియు నాణేల మాదిరిగా అదే విలువలతో జారీ చేయబడింది.
(2) నగదువలే CBDC కూడా వడ్డీ పొందుతుంది.
(3) ఇది ఆర్థిక మధ్యవర్తుల ద్వారా అనగా బ్యాంకుల ద్వారా పంపిణీ చేయబడుతుంది.
(4) లావాదేవీలు వ్యక్తి నుండి వ్యక్తికి మరియు వ్యక్తి నుండి వ్యాపారికి రెండూ కావచ్చు.

74. The "Mawmluh Cave" has been listed as UNESCO's one of the "First 100 IUGS (International Union of Geological Sciences) Geological Sites" in the world. The length of this cave approximately

(1) 10.2 km (2) 9.2 km (3) 8.2 km (4) 7.2 km

"మౌలుహ్ గుహ" ప్రపంచంలో మొదటి 100 IUGS (ఇంటర్నేషనల్ యూనియన్ ఆఫ్ జియోలాజికల్ సైన్సెస్) భౌగోళిక ప్రదేశాలలో ఒకటిగా యునెస్కో జాబితాలో చేర్చబడింది. ఈ గుహ పొడవు దాదాపుగా

(1) 10.2 కి.మీ (2) 9.2 కి.మీ (3) 8.2 కి.మీ (4) 7.2 కి.మీ

---

75. "UN High Seas Treaty" framed in March 2023. It is vital for achieving the following goals.

a) 2030 Agenda for Sustainable Development.

b) Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework.

c) Protect the defence rights on sea waters of the countries.

d) Protection of 30% of planet's lands and inland waters, as well as of marine and coastal areas by 2030.

మార్చి 2023లో రూపొందించబడిన "UN హై సీస్ ట్రిటీ" ఈ క్రింది లక్ష్యాలను సాధించడంలో కీలకమైనది.

a) 2030 ఎజెండా ఫర్ సస్టెయినబుల్ డెవెలప్‌మెంట్.

b) కున్‌మింగ్ - మాంట్రియల్ గ్లోబల్ బయోడైవర్సిటీ ఫ్రేమ్ వర్క్.

c) సముద్ర జలాలపై దేశాల రక్షణ హక్కుల పరిరక్షణ.

d) 2030 నాటికి 30% భూభాగం మరియు లోతట్టు జలాలను, అదే విధంగా సముద్ర మరియు తీర ప్రాంతాలను పరిరక్షించడం.

(1) (a), (b) & (c) (2) (b), (c) & (d)

(3) (a), (b) & (d) (4) (a), (c) & (d)

---

76. The Union Cabinet has approved procurement of 70 HTT-40 Basic Trainer Aircrafts from the following company for the Indian Air Force at a cost of Rs. 6,828.36 Crores.

భారత వైమానిక దళం కోసం రూ. 6,828.36 కోట్ల వ్యయంతో 70 హెచ్‌టీటీ-40 బేసిక్ ట్రైనర్ ఎయిర్ క్రాఫ్ట్‌లను ఈ క్రింది సంస్థ నుండి కొనుగోలు చేయడానికి కేంద్ర కేబినెట్ ఆమోదం తెలిపింది.

(1) HAL (2) BDL (3) L & T Ltd. (4) BEL

---

77. Choose the incorrect pair regarding the books and authors.

(1) Fit at Any Age - Michelle Obama

(2) War & Woman - M.A. Hasan

(3) 'Dayanadi' poetry collection - Gayatribala Panda

(4) Why can't Elephants be Red - Vani Tripathi

పుస్తకాలు మరియు రచయితలకు సంబంధించి సరికాని జతను ఎంపిక చేయండి.

(1) ఫిట్ ఎట్ ఎనీ ఏజ్ - మిచెల్లి ఒబామా

(2) వార్ అండ్ ఉమన్ - M.A. హసన్

(3) 'దయానది' కవితా సంకలనం - గాయత్రి బాలాపండా

(4) వై కాంట్ ఎలిఫెంట్స్ బి రెడ్ - వాణి త్రిపాఠి

---

78. The Titan submersible, operated by OceanGate expedition to explore the wreckage of Titanic was imploded in Atlantic Ocean with 5 crew members in it. The Co-founder and CEO of OceanGate is

(1) Paul Henri Nargeolet (2) Dawood Suleman
(3) Hamish Harding (4) Stockton Rush

ఓషన్‌గేట్ సంస్థ ఆధ్వర్యంలో ఐదుగురు సభ్యులతో టైటానిక్ శిథిలాలను చూడడానికి వెళ్ళిన టైటాన్ సబ్‌మెర్సిబుల్, అట్లాంటిక్ సముద్రంలో పేలిపోయింది. ఈ ఓషన్ గేట్ సహావ్యవస్థాపకుడు మరియు CEO

(1) పాల్ హెన్రీ నార్జియోలెట్ (2) దావూద్ సులేమాన్
(3) హమీష్ హర్డింగ్ (4) స్టాక్టన్ రష్

---

79. Expand the Central Sector Scheme 'RAMP' programme

(1) Raising and Awakening of Make in India Project
(2) Raising and Accelerating MSME Performance
(3) Revamping and Assisting MSME Programme
(4) Revamping and Accelerating Matru vandanam Project

కేంద్ర ప్రభుత్వ స్కీమ్ 'RAMP' ప్రోగ్రామ్‌ను విస్తరించండి

(1) రైజింగ్ అండ్ అవేకనింగ్ ఆఫ్ మేక్ ఇన్ ఇండియా ప్రాజెక్ట్
(2) రైజింగ్ అండ్ ఆక్సిలరేటింగ్ MSME పెర్‌ఫార్మన్స్
(3) రీవాంపింగ్ అండ్ అసిస్టింగ్ MSME ప్రోగ్రామ్
(4) రీవాంపింగ్ అండ్ ఆక్సిలరేటింగ్ మాతృ వందనం ప్రాజెక్ట్

---

80. According to the UNCTAD's World Investment Report 2023, released in July 2023 the global foreign direct investment declined in 2022 by

UNCTAD జూలై 2023 లో విడుదల చేసిన వరల్డ్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ రిపోర్ట్ 2023 ప్రకారం 2022 లో ప్రపంచ విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడుల తగ్గుదల

(1) 12% (2) 13% (3) 14% (4) 15%

---

81. As per the statement given by the Union Minister of Law and Justice on 6th March 2023, in last 8 years the Union Government has undertaken a big exercise to repeal obsolete and archaic laws and X number of such laws have been removed from statute book. In the coming Parliament session, Union Ministry of law and justice is set to bring a bill to repeal Y number of more obsolete laws and other such provisions. Here X and Y are respectively

కేంద్ర న్యాయశాఖా మంత్రి మార్చి 6, 2023న తెలిపిన ప్రకారం గత 8 సంవత్సరాలలో భారత ప్రభుత్వం వాడుకలోలేని మరియు పురాతనమైన X సంఖ్యలో చట్టాలను శాసన పుస్తకం నుండి తొలగించింది. అలాంటి మరో Y సంఖ్యలో చట్టాలను తొలగించడానికి రాబోయే పార్లమెంట్ సమావేశాలలో కేంద్ర న్యాయ మంత్రిత్వ శాఖ బిల్లు ప్రవేశపెట్టనుంది. ఇక్కడ X మరియు Yలు వరుసగా

(1) 1846, 65 (2) 1486, 46 (3) 1846, 46 (4) 1486, 65

82. National Dairy Research Institute, Karnal has produced the country's first cloned female calf. Identify its breed and name respectively.
(1) Gir and Ganga (2) Ongole and Godavari
(3) Sahiwal and Narmada (4) Red Sindhi and Yamuna
నేషనల్ డెయిరీ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్, కర్నాల్ భారతదేశపు మొదటి క్లోన్ చేయబడిన ఆడ దూడను ఉత్పత్తి చేసింది. దాని జాతి మరియు పేరును వరుసగా ఎంపిక చేయండి.
(1) గిర్ మరియు గంగా (2) ఒంగోల్ మరియు గోదావరి
(3) సహివాల్ మరియు నర్మద (4) రెడ్ సింధి మరియు యమున

---

83. Estimated procurement of Rice for the Kharif Marketing Season (KMS) 2023-2024 is (in Lakh Metric Tonnes)
ఖరీఫ్ మార్కెటింగ్ సీజన్ (KMS) 2023-2024 కి సంబంధించి బియ్యం సేకరణ అంచనా (లక్షల మెట్రిక్ టన్నులలో)
(1) 372.42 (2) 421.72 (3) 321.27 (4) 521.27

---

84. Identify the following satellites which were separated from the SSLV-D2 launch vehicle at an altitude of 450 km at the time of 785.1 sec, 880.1 sec and 900.1 sec respectively.
(1) EOS-07, Azaadi SAT-2 & Janus-1 (2) Azaadi SAT-2, Janus-1 & EOS-07
(3) EOS-07, Janus-1 & Azaadi SAT-2 (4) Janus-1, Azadi SAT-2 & EOS-07
450 కిలోమీటర్ల ఎత్తులో 785.1 సెకను, 880.1 సెకను, 900.1 సెకనుల సమయంలో SSLV-D2 ప్రయోగ వాహనం నుండి వేరు చేయబడిన క్రింది ఉపగ్రహాలను వరుసగా గుర్తించండి.
(1) EOS-07, ఆజాదీశాట్-2 & జానస్-1 (2) ఆజాదీశాట్-2, జానస్-1 & EOS-07
(3) EOS-07, జానస్-1 & ఆజాదీశాట్-2 (4) జానస్-1, ఆజాదీశాట్-2 & EOS-07

---

85. The 7th edition of joint military exercise "Ajeya Warrior-2023" was conducted between India and the following country
(1) Bangladesh (2) Indonesia (3) France (4) United Kingdom
7వ ఎడిషన్ ఉమ్మడి సైనిక విన్యాసం "అజేయ వారియర్-2023" భారతదేశం మరియు ఈ క్రింది దేశాల మధ్య నిర్వహించబడింది.
(1) బంగ్లాదేశ్ (2) ఇండోనేషియా (3) ఫ్రాన్స్ (4) యునైటెడ్ కింగ్‌డమ్

---

86. On 19th May 2023, the President of India promulgated an ordinance and nullified the judgement of Supreme Court given on 11th May 2023 is related to
(1) NCT of Delhi
(2) Data Protection
(3) The Muslim Women (Protection of Rights on Marriage)
(4) The Banning of Unregulated Deposit Schemes
సుప్రీంకోర్టు 11 మే 2023 న ఇచ్చిన తీర్పును కాదని 19 మే 2023 న భారత రాష్ట్రపతి జారీ చేసిన ఆర్డినెన్స్ దీనికి సంబంధించినది
(1) NCT ఆఫ్ ఢిల్లీ
(2) డేటా ప్రొటక్షన్
(3) ద ముస్లిం ఉమన్ (ప్రొటెక్షన్ ఆఫ్ రైట్స్ ఆన్ మ్యారేజ్)
(4) ద బానింగ్ ఆఫ్ అన్‌రెగ్యులేటెడ్ డిపాజిట్ స్కీమ్స్

---

87. Choose the incorrect sentence regarding the recommendations of 50th meeting of GST Council.

(1) Casino, Horse racing and Online gaming to be taxed at the uniform rate of 28% on full face value.

(2) Recommends to down the tax rates from 18% to 5% on 14 items.

(3) Notification of GST Appellate Tribunal by Central Government with effect from 01.08.2023.

(4) IGST exemption for Dinutuximab medicine, when imported for personal use.

GST కౌన్సిల్ 50వ సమావేశం సిఫార్సులకు సంబంధించి సరికాని వాక్యము ఎంపిక చేయండి

(1) కాసినో, గుఱ్ఱపు రేసులు మరియు ఆన్‌లైన్ గేమ్‌లకు పూర్తి ముఖ విలువపై 28% ఏకరీతి రేటుతో పన్ను విధింపు.

(2) 14 వస్తువులపై పన్నురేటును 18% నుండి 5% తగ్గించవలసిందని సిఫార్సు చేసింది.

(3) 01.08.2023 నుండి GST అప్పిలేట్ ట్రిబ్యునల్ అమలయ్యేలా నోటిఫికేషన్ ఇవ్వాలని కేంద్రానికి సూచన.

(4) వ్యక్తిగత వినియోగం కోసం దిగుమతి చేసుకొనే డైనుటక్సిమాబ్ ఔషధానికి IGST నుండి మినహాయింపు.

---

88. Match the following instruments arranged on the Lander / Rover of Chandrayan-3 with their functions.

	List-I		List-II
a)	ChaSTE	i)	Qualitative and quantitative elemental analysis
b)	RAMBHA-LP	ii)	To measure the thermal properties of lunar surface near polar region
c)	ILSA	iii)	To measure seismicity around the landing site
d)	LIBS	iv)	To measure the near surface plasma density

చంద్రయాన్-3 లో గల ల్యాండర్ / రోవర్ పై అమర్చిన క్రింది పరికరాలను అవి చేసే పనులతో జతపరచండి.

	జాబితా - I		జాబితా - II
a)	ChaSTE	i)	గుణాత్మక మరియు పరిమాణాత్మక మూలక విశ్లేషణ
b)	RAMBHA-LP	ii)	చంద్రుని ధృవసమీప ఉపరితల ఉష్ణధర్మాల అధ్యయనం
c)	ILSA	iii)	ల్యాండింగ్ ప్రదేశంలో ప్రకంపనాలను కొలవడం
d)	LIBS	iv)	ఉపరితలానికి దగ్గరలో ప్లాస్మా సాంద్రత లెక్కించడం

The correct answer is :

సరియైన సమాధానము :

(1) a-ii, b-iv, c-i, d-iii
(2) a-i, b-iii, c-iv, d-ii
(3) a-ii, b-iv, c-iii, d-i
(4) a-i, b-iv, c-iii, d-ii

89. "Understanding Ecosystem for Health and Well-being" is the theme of
(1) Earth Day - 2023
(2) 30th National Children's Science Congress
(3) World Day of the Sick - 2023
(4) World Wetland Day - 2023
"అండర్‌స్టాండింగ్ ఎకోసిస్టమ్ ఫర్ హెల్త్ అండ్ వెల్‌బీయింగ్" దీని యొక్క ఇతివృత్తం
(1) ఎర్త్ డే - 2023
(2) 30వ నేషనల్ చిల్డ్రన్స్ సైన్స్ కాంగ్రెస్
(3) వరల్డ్ డే ఆఫ్ ది సిక్ - 2023
(4) వరల్డ్ వెట్‌లాండ్ డే - 2023

90. According to the Global Liveability Index 2023 which was released by EIU, the top 3 (Rank 1 to 3) cities respectively
(1) Melbourne, Copenhagen, Vienna
(2) Vienna, Copenhagen, Melbourne
(3) Vienna, Melbourne, Copenhagen
(4) Melbourne, Vienna, Copenhagen
EIU విడుదల చేసిన ది గ్లోబల్ లివిబిలిటీ ఇండెక్స్ 2023 ప్రకారం మొదటి మూడు (ర్యాంక్ 1 నుండి 3) నగరాలు వరుసగా
(1) మెల్‌బోర్న్, కోపెన్‌హాగన్, వియన్నా
(2) వియన్నా, కోపెన్‌హాగన్, మెల్‌బోర్న్
(3) వియన్నా, మెల్‌బోర్న్, కోపెన్‌హాగన్
(4) మెల్‌బోర్న్, వియన్నా, కోపెన్‌హాగన్

91. Select the correct sentences from the following regarding the conquest of Alexander.
a) In token of his conquests, Alexander constructed the cities Bokepala and Nikhiya on the banks of the river Jhelum.
b) He divided the areas he occupied in India into 6 satrapis.
c) Came into alliance with Ashtaka Raja of Pushkalavathi.
d) He appointed Purushothama as the ruler of Satrapi.
అలెగ్జాండరు దండయాత్రకు సంబంధించి సరైన వాక్యములను ఎంపిక చేయండి.
a) తన విజయాలకు చిహ్నంగా అలెగ్జాండరు జీలం నది ఒడ్డున బొకెపాల మరియు నిఖియ నగరాలను నిర్మించాడు.
b) భారతదేశంలో తాను ఆక్రమించిన ప్రాంతాలను 6 సత్రపీలుగా విభజించాడు.
c) పుష్కలావతి పాలకుడు అష్టక రాజుతో సంధి చేసుకున్నాడు.
d) పురుషోత్తముడిని సత్రపి పాలకుడిగా నియమించాడు.
(1) (a), (b) & (c) (2) (b), (c) & (d) (3) (a), (b) & (d) (4) (a), (c) & (d)

92. Who was the Delhi Sultan at the time of Timur's' invasion?
(1) Daulat Khan Lodi
(2) Abubakar
(3) Nasiruddin Mohammad Tughlaq
(4) Tughlaq Shah
తైమూర్ దండయాత్ర సమయంలో ఢిల్లీని పరిపాలిస్తున్న సుల్తాన్ ఎవరు?
(1) దౌలత్‌ఖాన్ లోడి
(2) అబూబకర్
(3) నసీరుద్దీన్ మహమ్మద్ తుగ్లక్
(4) తుగ్లక్‌షా

93. Select the correct statements regarding the coins issued by Muhammad bin Tughlaq.
   a) He introduced copper and silver mixed coins described as "Adha" and "Bikh".
   b) He issued a new gold coin "Dinar".
   c) He revived "Adali", a silver coin.
   d) He introduced copper coin named Jital.

   మహమ్మద్ బిన్ తుఘ్లక్ ప్రవేశపెట్టిన నాణేలకు సంబంధించి సరైన వాక్యములు ఎంపిక చేయుము.
   a) ఇతడు "అధా" మరియు "బిఖ్" అనే రాగి మరియు వెండిల మిశ్రమ నాణెములను ప్రవేశపెట్టాడు.
   b) ఇతడు "దీనార్" అనే కొత్త బంగారు నాణెం విడుదల చేశాడు.
   c) ఇతడు "అదాలి" అనే వెండి నాణేన్ని పునరుద్ధరించాడు.
   d) ఇతడు "జిటాల్" పేరుగల రాగి నాణేన్ని ప్రవేశపెట్టాడు.

   (1) (a) & (b) (2) (a) & (c) (3) (b) & (c) (4) (c) & (d)

94. In the Vijayanagara history which dynasty came to the throne after the 'First usurpation'?
   (1) Tuluva (2) Saluva (3) Aravidu (4) Sangama

   విజయనగర చరిత్రలో మొదటి దురాక్రమణ తరువాత సింహాసనానికి వచ్చిన వంశము ఏది?
   (1) తుళువ (2) సాళువ (3) అరవీడు (4) సంగమ

95. Identify the incorrect pair of the comments made by the historians on Mughal Period.
   (1) "Fathepur Sikri was a great reflux of the mind of a greatman" - Ferguson.
   (2) "Mughal Administration was a Perso-Arabic system in Indian setting" - J. N. Sarkar
   (3) "The Deccan Policy was the grave of his (Aurangazeb) reputation as well as of his body" - V. A. Smith.
   (4) "Taj Mahal is the product of a combination of European and Asiatic genius" - Percy Brown.

   మొఘలుల కాలముపై చరిత్ర కారులు చేసిన వ్యాఖ్యలలో సరికాని దానిని గుర్తింపుము.
   (1) "ఫతే పూర్ సిక్రీ ఒక మహోన్నత వ్యక్తి యొక్క మనోభావాల గొప్ప ప్రతిబింబం" - ఫెర్గుసన్
   (2) "మొఘల్ పరిపాలనా వ్యవస్థ, భారతీయ పద్ధతిలో ఇమిడిపోయిన పర్షియా - అరబ్బీ విధానం" - జె.యన్.సర్కార్.
   (3) "దక్కను విధానం, అతని (ఔరంగజేబ్) కీర్తికి మరియు అతని శరీరానికి సమాధి" - వి.ఎ.స్మిత్.
   (4) "తాజ్‌మహల్ ఐరోపా మరియు ఆసియా మేధస్సు యొక్క సమ్మేళనం" - పెర్సీబ్రౌన్.

96. Choose the incorrect pair in the following.
   (1) Fernao Nuniz - Achyutha Devaraya
   (2) Abdul Razzak - Devaraya II
   (3) Caesar Frederick - Venkatapathiraya II
   (4) Domingo Paes - Krishna Deva Raya

   క్రింది వాటిలో సరికాని జతను గుర్తించండి.
   (1) ఫెర్నావో న్యూనిజ్ - అచ్యుత దేవరాయలు
   (2) అబ్దుల్ రజాక్ - రెండవ దేవరాయలు
   (3) సీజర్ ఫ్రెడరిక్ - రెండవ వెంకటపతిరాయలు
   (4) డామింగో పేస్ - కృష్ణ దేవరాయలు

97. Albuquerque captured Goa from the following Deccan Sultanates
(1) Golkonda (2) Berar (3) Bijapur (4) Ahamad Nagar
అల్బుకర్క్ ఈ క్రింది దక్కన్ సుల్తానులలో ఎవరి నుంచి గోవాను స్వాధీనం చేసుకొన్నాడు
(1) గోల్కొండ (2) బీరార్ (3) బీజపూర్ (4) అహ్మద్‌నగర్

---

98. Choose the incorrect pair regarding the 10 stages that had to pass by the sufis
(1) Namaz - Daily prayer (2) Sabr - Patience
(3) Faqr - Poverty (4) Tauba - Repentance
సూఫీలు దాటవలసిన 10 దశలకు సంబంధించి సరికాని జతను ఎంచుకోండి.
(1) నమాజ్ - రోజు వారి ప్రార్థన (2) సబర్ - ఓర్పు
(3) ఫికర్ - పేదరికం (4) తౌబా - పశ్చాత్తాపం

---

99. The Imperial Institute of Agriculture was started at Pusa in Bihar and it was later shifted to
(1) Lahore (2) Delhi (3) Agra (4) Multan
ది ఇంపీరియల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ అగ్రికల్చర్‌ను బీహార్‌లోని పూసాలో ప్రారంభించి, ఆ తరువాత దానిని ఎక్కడకు మార్చారు?
(1) లాహోరు (2) ఢిల్లీ (3) ఆగ్రా (4) ముల్తాన్

---

100. The Chola monarch who conquered the northern part of Sri Lanka and made it a province of his empire was
(1) Rajaraja (2) Rajendra (3) Adhirajendra (4) Paranthaka-I
శ్రీలంక ఉత్తర భాగాన్ని జయించి, తన సామ్రాజ్యంలో ఒక రాష్ట్ర విభాగంగా చేసుకొన్న చోళ చక్రవర్తి
(1) రాజరాజ (2) రాజేంద్ర
(3) అధిరాజేంద్ర (4) మొదటి పరాంతకుడు

---

101. Chronologically arrange the following important Acts introduced by the British India Government.
a) First Factory Act b) Indian Civil Service Act
c) Royal Titles Act d) Vernacular Press Act
బ్రిటిష్ ఇండియా ప్రభుత్వముచే ప్రవేశపెట్టబడిన ఈ క్రింది చట్టములను కాలక్రమానుగతంగా అమర్చుము.
a) మొదటి ఫ్యాక్టరి చట్టము b) ఇండియన్ సివిల్ సర్వీస్ చట్టము
c) రాయల్ టైటిల్స్ చట్టము d) ప్రాంతీయ భాషాపత్రికల చట్టము
(1) (a), (b), (c) & (d) (2) (b), (d), (c) & (a)
(3) (c), (a), (b) & (d) (4) (b), (c), (d) & (a)

---

102. Who among the following had not attended the Founding Session of the Indian National Congress?
(1) Surendra Nath Banerjee (2) Dadabai Naoroji
(3) Subramania Iyer (4) Feroz Shah Mehta
క్రింది వారిలో భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ ఆవిర్భావ సమావేశానికి హాజరుకాని వారు ఎవరు?
(1) సురేంద్రనాథ్ బెనర్జీ (2) దాదాబాయ్ నౌరోజి
(3) సుబ్రమణ్య అయ్యర్ (4) ఫిరోజ్ షా మెహతా

---

103. The first lawful Hindu widow remarriage in our country was held in Calcutta on which date
(1) 9 January 1854 (2) 12 March 1850
(3) 6 December 1852 (4) 7 December 1856
మనదేశంలో మొట్టమొదటి చట్టబద్ధ హిందూ వితంతు పునర్వివాహము కలకత్తాలో ఏ తేదీన జరిగింది?
(1) 9 జనవరి 1854 (2) 12 మార్చి 1850
(3) 6 డిసెంబరు 1852 (4) 7 డిసెంబరు 1856

---

104. Identify the correct statements about the Brahmo Samaj.
a) It accepted the theory of "God is One".
b) It accepted to incorporate the best aspects of Western Philosophical thought.
c) It repudiated the doctrine of the infallibility of Vedas.
d) It accepted the need of priestly class for interpreting religious texts.
బ్రహ్మ సమాజమునకు సంబంధించి ఈ క్రింది వాక్యములలో ఏవి సరిఅయినవి.
a) ఇది "భగవంతుడు ఒక్కడే" అను సిద్ధాంతమును ఆమోదించెను.
b) ఇది పాశ్చాత్య తాత్విక భావనలలోని గొప్ప వాటిని స్వీకరించెను.
c) ఇది వేద ప్రామాణికత సిద్ధాంతమును తిరస్కరించెను.
d) ఇది మతగ్రంథముల వాఖ్యానానికి పురోహిత వర్గము అవసరమును అంగీకరించెను.
(1) (a), (b) & (d) (2) (b), (c) & (d)
(3) (a), (b) & (c) (4) (a), (c) & (d)

---

105. When was Dr. Ambedkar started an organization in Bombay called 'Bahishkrit Hitkarni Sabha'
డా॥ అంబేద్కర్ బొంబాయిలో "బహిష్కృత హితకారిణి సభ"ను ఎప్పుడు స్థాపించెను.
(1) 1924 (2) 1935 (3) 1928 (4) 1932

---

106. Who presided over the historic Lucknow Congress Session in 1916?
(1) Madan Mohan Malaviya (2) R.N. Madhukar
(3) Ambika Charan Majumdar (4) Annie Besant
1916 చారిత్రాత్మక లక్నో కాంగ్రెస్ సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించినవారు ఎవరు?
(1) మదన్‌మోహన్ మాలవ్యా (2) R.N. మధుకర్
(3) అంబికా చరణ్ మజుందార్ (4) అనిబిసెంట్

---

107. Which of the following is the only riverine port in India?
(1) Mumbai (2) Visakhapatnam (3) Chennai (4) Kolkata
క్రింది వానిలో భారతదేశంలోని ఏకైక నదీతీర నౌకాశ్రయం ఏది?
(1) ముంబై (2) విశాఖపట్నం (3) చెన్నై (4) కోల్‌కతా

---

108. Arrange the following planets in order of their nearness to the Sun
I) Mars II) Mercury III) Venus IV) Earth
సూర్యుని సమీపము నుండి వరుస క్రమములో క్రింది గ్రహాలను అమర్చండి.
I) అంగారకుడు II) బుధుడు III) శుక్రుడు IV) భూమి
(1) I, II, III, IV (2) II, IV, III, I (3) I, III, II, IV (4) II, III, IV, I

---

109. The following State is not the producer of Mica
(1) Andhra Pradesh (2) Jharkhand (3) Goa (4) Rajasthan
క్రింది రాష్ట్రం అభ్రకంను ఉత్పత్తి చెయ్యదు.
(1) ఆంధ్రప్రదేశ్ (2) ఝార్ఖండ్ (3) గోవా (4) రాజస్థాన్

110. The father of Geomorphology is
(1) Wegener (2) Dutton
(3) John W. Alexander (4) W.M. Davis
భూ స్వరూపశాస్త్ర పితామహుడు
(1) వెజినర్ (2) డట్టన్
(3) జాన్ డబ్ల్యు. అలెగ్జాండర్ (4) డబ్ల్యు. యం. డేవిస్

111. The highway connecting Kolkata and Chennai is
(1) NH-1 (2) NH-44 (3) NH-16 (4) NH-3
కోల్‌కతా మరియు చెన్నై నగరాలను కలిపే జాతీయ రహదారి
(1) జాతీయ రహదారి-1 (2) జాతీయ రహదారి-44
(3) జాతీయ రహదారి-16 (4) జాతీయ రహదారి-3

112. Identify the incorrect statement from the following.
(1) Sahyadris are located in West Coast of India
(2) Anaimudi is the highest peak in Nallamala Hills
(3) Neelgiris are located in Tamil Nadu
(4) Cardamom Hills are located in Kerala
ఈ క్రింది వానిలో సరికాని వాక్యాన్ని గుర్తించండి.
(1) సహ్యాద్రి పర్వతాలు భారతదేశ పశ్చిమతీరంలో ఉన్నాయి
(2) నల్లమల కొండలలో ఎత్తైన శిఖరం అనైముడి
(3) నీలగిరి కొండలు తమిళనాడులో ఉన్నాయి
(4) కార్డమమ్ కొండలు కేరళలో ఉన్నాయి

113. Which of the following rocks consist of large grained crystals
(1) Extrusive rocks (2) Shale
(3) Plutonic rocks (4) Loess
ఈ క్రింది శిలలలో పెద్దపెద్ద స్ఫటికాలు కలిగి ఉండే శిలలు
(1) ఉద్గత శిలలు (2) షేల్ (3) పాతాళ శిలలు (4) లోయస్

114. 'Jet streams' is associated with
(1) Local winds (2) Monsoons (3) Cyclones (4) Trade winds
'జెట్ వాయు ప్రవాహాలు' దీనికి సంబంధించినది.
(1) స్థానిక పవనాలు (2) ఋతుపవనాలు (3) చక్రవాతాలు (4) వ్యాపార పవనాలు

115. Which of the following is not an Erosional Land form of Wind?
(1) Yardangs (2) Inselberg (3) Ventifact (4) Barchans
ఈ క్రింది నీయబడిన భూస్వరూపాలలో పవన క్రమక్షయ భూస్వరూపం కానిదేది?
(1) యార్డాంగ్స్ (2) ఇన్సిల్‌బర్గ్ (3) కోణీయ శిలలు (4) బార్కన్లు

116. The rubber plantation is significant in
(1) Maharashtra (2) Odisha (3) Andhra Pradesh (4) Kerala
రబ్బరు తోటలకు ప్రసిద్ధి పొందిన రాష్ట్రం
(1) మహారాష్ట్ర (2) ఒడిషా (3) ఆంధ్రప్రదేశ్ (4) కేరళ

117. Vir Savarkar International Airport is located at
(1) Indore (2) Port Blair (3) Patna (4) Lucknow
వీర్ సావార్కర్ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం ఇక్కడ ఉంది.
(1) ఇండోర్ (2) పోర్ట్ బ్లెయిర్ (3) పాట్నా (4) లక్నో

118. The biggest selling anti-cancer drug in the world is extracted from the following tree.
(1) Himalayan Oak (2) Himalayan Yew (3) Chir Pine (4) Screw Pine
ప్రపంచంలో అత్యధికంగా అమ్ముడయ్యే క్యాన్సర్ నివారణ ఔషధం క్రింది వాటిలో ఏ చెట్టు నుండి సేకరిస్తారు.
(1) హిమాలయ ఓక్ (2) హిమాలయ యూ (3) చిర్ పైన్ (4) స్క్రూపైన్

119. Which of the following Crop is not a Millet?
(1) Jowar (2) Bajra (3) Wheat (4) Ragi
క్రింది వానిలో చిరుధాన్యాల పంట కానిది ఏది?
(1) జొన్న (2) సజ్జ (3) గోధుమ (4) రాగి

120. The following river is famous for 'Gorges'
(1) Ganga (2) Brahmaputra (3) Indus (4) Yamuna
ఈ నది 'గార్జ్' లకు ప్రసిద్ధి పొందినది.
(1) గంగా (2) బ్రహ్మపుత్ర (3) సింధు (4) యమున

121. Match the following

List-I (Raw Material)		List-II (Product)	
a)	Bauxite	i)	Ceramics
b)	Chromium	ii)	Barium
c)	Barytes	iii)	Stainless Steel
d)	Felspar	iv)	Aluminium

ఈ క్రింది వాటిని జతపరుచుము

జాబితా - I (ముడి పదార్థం)		జాబితా - II (ఉత్పాదకం)	
a)	బాక్సైట్	i)	పింగాణి
b)	క్రోమియం	ii)	బేరియం
c)	బెరైటిస్	iii)	స్టెయిన్‌లెస్ స్టీల్
d)	ఫెల్‌స్పార్	iv)	అల్యూమినియం

The correct answer is :
సరియైన సమాధానము :
(1) a-i, b-ii, c-iii, d-iv (2) a-ii, b-i, c-iv, d-iii
(3) a-iii, b-iv, c-ii, d-i (4) a-iv, b-iii, c-ii, d-i

122. According to 2011 census, the State having the lowest female literacy rate is
(1) Kerala (2) Odisha (3) Bihar (4) Rajasthan
2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం స్త్రీ అక్షరాస్యత రేటు తక్కువగా ఉన్న రాష్ట్రం.
(1) కేరళ (2) ఒడిషా (3) బీహార్ (4) రాజస్థాన్

123. "Sericulture" is related to the production of
(1) Silk (2) Rubber (3) Honey (4) Coffee
"సెరికల్చర్" అనేది దేని ఉత్పత్తికి సంబంధించినది?
(1) పట్టు (2) రబ్బరు (3) తేనె (4) కాఫీ

124. The 'Moplahs' are
(1) Christians of Tamil Nadu (2) Tribals of Bihar
(3) Muslims of Kerala (4) Tribals of Telangana
'మొప్లాలు' అనువారు
(1) తమిళనాడు క్రైస్తవులు (2) బీహార్ షెడ్యూల్ జాతులు
(3) కేరళ ముస్లిములు (4) తెలంగాణా షెడ్యూల్ జాతులు

125. Which of the following is not a tributary of Krishna?
(1) Musi (2) Tungabhadra (3) Bhima (4) Gomati
ఈ క్రింది వానిలో కృష్ణానది యొక్క ఉపనది కానిది ఏది?
(1) మూసి (2) తుంగభద్ర (3) భీమ (4) గోమతి

126. According to 2011 census, the state with highest population density in India is
(1) Arunachal Pradesh (2) Sikkim
(3) Bihar (4) Mizoram
2011 జనాభా లెక్కల ప్రకారం భారతదేశములో అధిక జనసాంద్రత గల రాష్ట్రము
(1) అరుణాచల్‌ప్రదేశ్ (2) సిక్కిం
(3) బీహార్ (4) మిజోరాం

127. Equinoxes occurs on which of the following days?
(1) June 21 - March 21 (2) June 21 - December 22
(3) January 4 - July 5 (4) March 21 - September 22
విషువత్తులు ఈ క్రింది ఏ తేదీలలో ఏర్పడుతాయి?
(1) జూన్ 21 - మార్చి 21 (2) జూన్ 21 - డిసెంబర్ 22
(3) జనవరి 4 - జులై 5 (4) మార్చి 21 - సెప్టెంబర్ 22

128. In India, the Atal tunnel connects the following places.
(1) Srinagar and Muzaffarabad (2) Simla and Khardung La Pass
(3) Chandigarh and Leh (4) Manali and Lahaul - spiti valley
భారతదేశంలో అటల్ సొరంగము కలిపే ప్రదేశాలు
(1) శ్రీనగర్ మరియు ముజఫరాబాద్ (2) సిమ్లా మరియు కార్డంగ్ లా పాస్
(3) చండీఘర్ మరియు లేహ్ (4) మనాలి మరియు లాహోల్ - స్పిటి లోయ

129. The largest slum area in India
(1) Dharavi slum (2) Bhalswa slum
(3) Rajendhranagar slum (4) Basanti slum
భారతదేశములో అత్యధిక వైశాల్యంతోనున్న మురికివాడ
(1) ధారవి మురికివాడ (2) భల్స్వా మురికివాడ
(3) రాజేంద్రనగర్ మురికివాడ (4) బసంతి మురికివాడ

130. Which of the following factor doesn't influence the insolation?
(1) Longitude (2) Atmospheric Transparency
(3) Nearness to Sea (4) Latitude
ఈ దిగువనీయబడిన అంశాలలో సూర్యపుటమును ప్రభావితం చేయని అంశము ఏది?
(1) రేఖాంశము (2) వాతావరణ పారదర్శకత
(3) సముద్ర సామీప్యము (4) అక్షాంశము

131. The 'Richter scale' is associated with
(1) Earthquake (2) Volcano (3) Pressure (4) Rainfall
'రిక్టర్ స్కేలు' దీనికి సంబంధించినది.
(1) భూకంపం (2) అగ్నిపర్వతం (3) పీడనం (4) వర్షపాతం

132. The 'Baratang' volcano is located at
(1) Gujarat (2) Haryana (3) Andaman (4) Lakshadweep
'బారతాంగ్' అగ్నిపర్వతం ఉన్న చోటు
(1) గుజరాత్ (2) హర్యానా (3) అండమాన్ (4) లక్షద్వీప్

133. Giridhi is famous for
(1) Copper (2) Coal (3) Bauxite (4) Silver
గిరిధి దీనికి ప్రసిద్ధి
(1) రాగి (2) బొగ్గు (3) బాక్సైట్ (4) వెండి

134. The Forest Research Institute is located at
(1) Hyderabad (2) Bangalore (3) Dehradun (4) Bhopal
అటవీ పరిశోధనా సంస్థ ఉన్న చోటు
(1) హైదరాబాద్ (2) బెంగళూరు (3) డెహ్రాడూన్ (4) భోపాల్

135. If the population of a city is between one million and 10 millions, then the city comes under the category
(1) Mega city (2) Mega Metropolitan city
(3) Class-I city (4) Metropolitan city
ఒక నగర జనాభా ఒక మిలియన్ మరియు పది మిలియన్ల మధ్య ఉంటే, ఆ నగరం ఏ కోవకు చెందిన నగరం?
(1) మహానగరం (2) మహా మెట్రోపాలిటన్ నగరం
(3) క్లాస్-I నగరం (4) మెట్రోపాలిటన్ నగరం

136. The ‘Blue revolution’ is associated with
(1) Fisheries (2) Milk production
(3) Poultry (4) Meat production
‘నీలి విప్లవం’ దీనికి సంబంధించినది.
(1) మత్స్యపరిశ్రమ (2) పాల ఉత్పత్తి
(3) కోళ్ళపరిశ్రమ (4) మాంసం ఉత్పత్తి

137. Choose the correct pair in the following.
(1) Tilapisaka - Potter (2) Kularika - Oil Pressors
(3) Kolikas - Black Smith (4) Vadhika - Carpenters
క్రింది వాటిలో సరిఅయిన జతను గుర్తించండి.
(1) తిలపిసకులు - కుమ్మరి (2) కులారికులు - నూనె తీయువారు
(3) కోలికులు - కమ్మరి (4) వధికలు - కర్రపని చేయువారు (వడ్రంగి)

138. From where did Harappan people obtained copper, which was widely used by them?
(1) Afghanistan (2) Mesopotamia (3) Khetri Mines (4) Karnataka
హరప్పా ప్రజలు విరివిగా ఉపయోగించిన రాగి లోహాన్ని ఎక్కడ నుండి పొందారు?
(1) ఆఫ్ఘనిస్థాన్ (2) మెసపటోమియా (3) ఖేత్రి గనులు (4) కర్ణాటక

139. Which was the beginning of the financial year of the Mauryas?
(1) Phalguna (March) (2) Ashadha (July)
(3) Jyestha (June) (4) Pushya-Magha (January-February)
మౌర్యుల కాలంలో ఆర్థిక సంవత్సరం ఏ నెలలో ప్రారంభమయ్యేది?
(1) ఫాల్గుణము (మార్చి) (2) ఆషాఢము (జులై)
(3) జ్యేష్ఠము (జూన్) (4) పుష్యము-మాఘము (జనవరి-ఫిబ్రవరి)

140. The Allahabad Pillar inscription did not contain the details of
(1) Samudra Gupta (2) Ashoka (3) Jahangir (4) Kumara Gupta
అలహాబాద్ స్తంభ శాసనం వీరి వివరాలు కలిగి వుండలేదు.
(1) సముద్ర గుప్తుడు (2) అశోకుడు (3) జహంగీర్ (4) కుమారగుప్తుడు

141. Identify the correct statements regarding the social conditions of the Mauryan period.
a) Megasthenese noticed seven castes in the society.
b) Ardhasastra and the Buddhist literature denied the existence of slavery in India.
c) Women were appointed as the bodyguards of the King.
d) Widow remarriages and divorces were permitted.
మౌర్యుల కాలపు సాంఘిక పరిస్థితులకు సంబంధించి, క్రింది వానిలో సరైన వాక్యాల్ని ఎంపిక చేయుము.
a) మెగస్తనీసు సమాజంలోని ఏడు కులములను గుర్తించెను.
b) అర్థశాస్త్రము మరియు బౌద్ధ సాహిత్యము భారతదేశంలోని బానిసత్వపు ఉనికిని ఖండించాయి.
c) రాజునకు అంగ రక్షకులుగా స్త్రీలు నియమింపబడేవారు.
d) వితంతు పునర్వివాహములు మరియు విడాకులు అనుమతించబడ్డాయి.
(1) (a), (b) & (c) (2) (a), (c) & (d) (3) (a), (b) & (d) (4) (b), (c) & (d)

142. Match the following Newspapers with their founders

List - I		List - II	
a)	Bharata Sramajivi	i)	S. A. Dange
b)	The Socialist	ii)	M. N. Roy
c)	Deenabandhu	iii)	Sasipada Banerji
d)	The Masses of India	iv)	Meghaji Lokhande

ఈ క్రింది వార్తా పత్రికలను వాటి స్థాపకులతో జతపరచుము.

జాబితా - I		జాబితా - II	
a)	భారత శ్రమజీవి	i)	యస్. ఎ. డాంగే
b)	ది సోషలిస్టు	ii)	యమ్. యన్. రాయ్
c)	దీనబంధు	iii)	శశిపాద బెనర్జీ
d)	ది మాసెస్ ఆఫ్ ఇండియా	iv)	మేఘాజి లోఖండే

The correct answer is :

సరియైన సమాధానము :

(1) a-i, b-iv, c-ii, d-iii
(2) a-iii, b-i, c-iv, d-ii
(3) a-ii, b-iv, c-i, d-iii
(4) a-iv, b-ii, c-iii, d-i

143. Arrange the following administrative units of the Chola period in ascending manner.

i) Valanadu ii) Nadu iii) Mandalam iv) Grama

క్రింద ఇవ్వబడిన చోళుల కాలం నాటి పరిపాలనా విభాగాలను ఆరోహణ క్రమంలో అమర్చండి.

i) వలనాడు ii) నాడు iii) మండలం iv) గ్రామం

(1) (iv), (ii), (i), (iii)
(2) (i), (ii), (iii), (iv)
(3) (iv), (ii), (iii), (i)
(4) (ii), (i), (iii), (iv)

144. Identify the correct sentences regarding the economic conditions of the Sangam age.

a) Madurai was famous for cotton trade.
b) Sea pearls and Precious stones were the main exports.
c) Tamils traded with Egypt and Arabia.
d) Decline of trade was one of the causes for the decay of the Tamil Kingdoms.

సంగం యుగపు ఆర్థిక పరిస్థితులకు సంబంధించి సరైన వాక్యములను గుర్తించుము.

a) మదురై నూలు వ్యాపారమునకు ప్రసిద్ధి చెందింది.
b) సముద్రపు ముత్యాలు, విలువైన రంగురాళ్ళు ముఖ్య ఎగుమతులు.
c) తమిళులు ఈజిప్టు మరియు అరేబియాలతో వ్యాపారము చేశారు.
d) తమిళ రాజ్యాల పతనమునకు, వ్యాపార క్షీణత ఒక కారణము.

(1) (a), (b) & (c) (2) (b), (c) & (d) (3) (a), (c) & (d) (4) (a), (b) & (d)

145. Skanda Gupta had not conquered one of the following rulers.

(1) Kalingas (2) Sungas (3) Vakatakas (4) Huns

స్కందగుప్తుడు ఈ క్రింది వారిలో ఏ రాజులను జయించలేదు.

(1) కళింగులు (2) శుంగులు (3) వాకాటకులు (4) హూణులు

146. Who was the first Delhi Sultan to declare Delhi as the capital of his empire and issued regular currency?
(1) Balban (2) Iltutmish
(3) Nasiruddin Muhammad (4) Aram Shah
ఢిల్లీని తన సామ్రాజ్యానికి రాజధానిగా ప్రకటించి, నాణెములను క్రమపద్ధతిలో జారీ చేసిన మొదటి ఢిల్లీ సుల్తాన్ ఎవరు?
(1) బాల్బన్ (2) ఇల్‌టుట్‌మిష్
(3) నసిరుద్దీన్ మహమ్మద్ (4) ఆరాం షా

147. Arrange the following incidents that took place during the reign of Ala-ud-din Khalji in the chronological order.
a) Annexation of Yadava kingdom into Delhi Sultanate.
b) Ulug Khan and Nasrat Khan conquered Gujarat.
c) Malik Kafur plundered the Pandyan Kingdom.
d) The Mongols invaded India under the leadership of Alibeg and Khwaja Tash.
అల్లాఉద్దీన్ ఖల్జీ కాలములో జరిగిన ఈ క్రింది సంఘటనలను కాలక్రమానుగతంగా అమర్చుము.
a) యాదవ రాజ్యాన్ని ఢిల్లీ సుల్తాన్ సామ్రాజ్యంలో కలిపివేయడము.
b) ఉలుఘ్‌ఖాన్ మరియు నస్రత్‌ఖాన్‌లు గుజరాతును జయించటము.
c) మాలిక్ కఫూర్ పాండ్య రాజ్యాన్ని దోపిడి చేయుట.
d) 'అలీబేగ్' మరియు 'క్వాజా టాష్'ల నాయకత్వంలో మంగోలులు భారతదేశంపై దండయాత్ర చేశారు.
(1) (a), (b), (c) & (d) (2) (b), (c), (d) & (a)
(3) (b), (d), (c) & (a) (4) (c), (a), (b) & (d)

148. Which of the following was not related to the architecture of the Gupta Period?
(1) Large number of Buddha images unearthed at Saranath and Banaras.
(2) The images of Siva and Vishnu are sculptured on the walls of Deogarh Temple.
(3) A copper image of Buddha at Nalanda.
(4) The Besnagar Pillar which was dedicated as Garudadhvaja.
క్రింది వానిలో ఏది గుప్తుల కాలపు వాస్తు శిల్పానికి సంబంధించనిది.
(1) సారనాథ్, బెనారస్‌లలో అధిక సంఖ్యలో బయల్పడిన బుద్ధ విగ్రహాలు.
(2) దియోఘర్ ఆలయ గోడలపై చెక్కబడిన విష్ణువు, శివుని శిల్పాలు.
(3) నలంద వద్ద కల బుద్ధుని రాగి ప్రతిమ.
(4) గరుడ ధ్వజంగా సమర్పించబడిన బీస్‌నగర్ స్తంభము.

149. Who among the following criticised the policies of Akbar.
(1) Badauni (2) Nizamuddin Ahamad
(3) Abbas Khan Sarwani (4) Niamtullah
ఈ క్రింది వారిలో ఎవరు అక్బర్ విధానాలను విమర్శించారు.
(1) బదౌని (2) నిజాముద్దీన్ అహమ్మద్
(3) అబ్బాస్‌ఖాన్ శర్వాని (4) నియంతుల్లా

150. The Peshwaship was abolished by the English during the period of the following

(1) Narayana Rao (2) Raghunatha Rao (3) Madhava Rao (4) Bajirao-II

ఆంగ్లేయులు పీష్వా పదవిని ఎవరి కాలంలో రద్దు చేశారు?

(1) నారాయణరావు (2) రఘునాథరావు (3) మాధవరావు (4) రెండవ బాజీరావు

---

151. The date mentioned in the Preamble of the Indian Constitution

(1) 24th January, 1950 (2) 26th January, 1950

(3) 26th November, 1949 (4) 13th December, 1946

భారత రాజ్యాంగ ప్రవేశికలో ప్రస్తావించబడిన తేది

(1) జనవరి 24, 1950 (2) జనవరి 26, 1950

(3) నవంబరు 26, 1949 (4) డిసెంబరు 13, 1946

---

152. The number of items enlisted in the Concurrent List formulated by Government of India Act, 1935.

భారత ప్రభుత్వచట్టం, 1935 రూపొందించిన ఉమ్మడి జాబితాలో గల అంశాల సంఖ్య

(1) 36 (2) 54 (3) 66 (4) 42

---

153. Article 1 of the Indian Constitution says

(1) India shall be a Federation (2) India shall be a Quasi-Federal State

(3) India shall be a Quasi-Unitary State (4) India shall be a Union of States

భారత రాజ్యాంగములోని ఒకటవ ప్రకరణం ఈ విధంగా పేర్కొంటుంది.

(1) భారతదేశం ఒక సమాఖ్య (2) భారతదేశం ఒక అర్థ సమాఖ్య రాజ్యము

(3) భారతదేశం ఒక అర్థ ఏక కేంద్ర రాజ్యము (4) భారతదేశం ఒక రాష్ట్రాల యూనియన్

---

154. The following is not correct with regard to a bill meant for creating a new State in the Indian Union

(1) The bill requires previous consent of the President of India.

(2) The bill is to be first introduced in the Rajya Sabha where States are represented.

(3) The bill requires simple majority in both the Houses of Parliament.

(4) The bill is referred by the President to the Legislature of the concerned State.

భారత యూనియన్‌లో ఒక క్రొత్త రాష్ట్రము ఏర్పాటు బిల్లుకు సంబంధించి సరికాని అంశము

(1) బిల్లుకు రాష్ట్రపతి ముందస్తు అనుమతి అవసరం.

(2) రాష్ట్రాలకు ప్రాతినిధ్యం వహించే రాజ్యసభలో బిల్లును మొదటగా ప్రవేశపెట్టాలి.

(3) పార్లమెంటు ఉభయ సభలలో బిల్లుకు సాధారణ మెజారిటీ అవసరము.

(4) బిల్లును రాష్ట్రపతి సంబంధిత రాష్ట్ర శాసనసభకు పంపవలెను.

---

155. The provision of Preventive Detention is found in the

(1) Union List (2) Union List and Concurrent List

(3) Only Concurrent List (4) Union List and State List

ప్రివెంటివ్ డిటెన్షన్ అను అంశము ఈ క్రింది వానిలో పొందుపర్చబడినది

(1) కేంద్ర జాబితా (2) కేంద్ర జాబితా మరియు ఉమ్మడి జాబితా

(3) ఉమ్మడి జాబితాలో మాత్రమే (4) కేంద్ర జాబితా మరియు రాష్ట్ర జాబితా

156. "The Directive Principles are like moral precepts for the authorities of the State". This comment is made by
(1) K.M. Panikkar (2) K.T. Shah (3) K.C. Wheare (4) B.N. Rao
"ఆదేశ సూత్రాలు రాజ్యాధికారాలకు నైతిక సూత్రాల వంటివి". ఈ వ్యాఖ్యానం చేసినవారు
(1) K.M. ఫణిక్కర్ (2) K.T. షా (3) K.C. వేర్ (4) B.N. రావ్

---

157. Identify the wrong statement with regard to a Constitutional Amendment Bill under Article 368 of Indian Constitution
(1) The bill requires no previous consent of the President
(2) The bill must be first introduced in the Lok Sabha
(3) The bill requires $2/3^{rd}$ majority in both the Houses of Parliament
(4) No joint session of Parliament can be convened for passing the bill
భారత రాజ్యాంగములోని 368వ ప్రకరణాన్ని అనుసరించివున్న రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లుకు సంబంధించి సరికాని అంశాన్ని గుర్తించండి.
(1) బిల్లుకు రాష్ట్రపతి ముందస్తు అనుమతి అవసరం లేదు
(2) బిల్లును మొట్టమొదట లోక్‌సభలోనే ప్రవేశపెట్టాలి
(3) బిల్లుకు పార్లమెంటు ఉభయ సభలలో 2/3వ వంతు మెజారిటీ అవసరం
(4) బిల్లును ఆమోదించుటకు పార్లమెంటు ఉమ్మడి సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి వీలులేదు

---

158. Identify the wrong statement with regard to Veto Power of the President of India.
(1) He cannot return a Money Bill passed by the Parliament.
(2) He has no Veto Power over Constitutional Amendment Bills under Article 368.
(3) He has no Veto Power over an Ordinary Bill passed for second time by the Parliament.
(4) He cannot Veto a Money Bill passed by the State Legislature duly forwarded by the Governor of a State.
భారత రాష్ట్రపతి వీటో అధికారానికి సంబంధించి సరికాని వ్యాఖ్యను గుర్తించండి.
(1) పార్లమెంటు ఆమోదించిన మనీ బిల్లును వెనక్కి తిప్పి పంపడానికి వీలు లేదు.
(2) 368 ప్రకరణను అనుసరించి ఉన్న రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లులపై అతనికి వీటో అధికారం లేదు.
(3) పార్లమెంటు రెండవసారి ఆమోదించిన సాధారణ బిల్లుపై అతనికి వీటో అధికారం లేదు.
(4) రాష్ట్ర శాసనసభచే ఆమోదించబడి ఆ రాష్ట్ర గవర్నర్ పంపించిన మనీ బిల్లును వీటో చేసే అధికారం అతనికి లేదు.

---

159. "Comptroller and Auditor General of India is the most important officer under the Constitution of India". This comment is made by
(1) Dr. B.R. Ambedkar (2) Dr. Babu Rajendra Prasad
(3) Pandit Nehru (4) Paul Appleby
"భారత రాజ్యాంగములో కంప్ట్రోలర్ మరియు ఆడిటర్ జనరల్ అతి ముఖ్యమైన అధికారి". ఈ వ్యాఖ్యానం చేసినది
(1) డా॥ బి.ఆర్.అంబేద్కర్ (2) డా॥ బాబు రాజేంద్రప్రసాద్
(3) పండిట్ నెహ్రూ (4) పాల్ ఆపిల్‌బీ

---

160. The following Act introduced the principle of elections in India.
(1) Indian Councils Act of 1892 (2) Indian Councils Act of 1861
(3) Indian Councils Act of 1909 (4) Indian Councils Act of 1919
క్రింది వాటిలో ఈ చట్టం భారతదేశంలో ఎన్నికల విధానం గురించి పరిచయం చేసింది.
(1) ఇండియన్ కౌన్సిల్స్ చట్టం-1892 (2) ఇండియన్ కౌన్సిల్స్ చట్టం-1861
(3) ఇండియన్ కౌన్సిల్స్ చట్టం-1909 (4) ఇండియన్ కౌన్సిల్స్ చట్టం-1919

161. Money Bill can be introduced in the State Legislature only on the recommendation of
(1) Speaker of Legislative Assembly (2) Governor of the State
(3) State Finance Minister (4) Chief Minister of the State
రాష్ట్ర శాసనసభలో మనీ బిల్లును వీరి సిఫార్సుతో ప్రవేశపెడతారు
(1) రాష్ట్ర విధానసభ స్పీకర్ (2) రాష్ట్ర గవర్నర్
(3) రాష్ట్ర ఆర్థికమంత్రి (4) రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి

162. 'Public Interest Litigation' (PIL) evolved in India on the basis of
(1) Constitutional Amendment Act (2) Judicial Activism
(3) Presidential Order (4) Act of Parliament
భారతదేశంలో 'ప్రజాప్రయోజన వ్యాజ్యం' దీని ఆధారంగా ఆవిర్భవించింది.
(1) రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం (2) న్యాయశాఖ క్రియాశీలత
(3) రాష్ట్రపతి ఆదేశం (4) పార్లమెంట్ చట్టం

163. The following State has a Joint Cadre of All India Service along with Arunachal Pradesh, Goa and Union Territories.
(1) Sikkim (2) Mizoram (3) Nagaland (4) Jharkhand
అరుణాచల్‌ప్రదేశ్, గోవా మరియు కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలతో పాటుగా ఈ క్రింది రాష్ట్రం జాయింట్ కేడర్ ఆఫ్ ఆల్ ఇండియా సర్వీసులను కలిగి ఉన్నది.
(1) సిక్కిం (2) మిజోరమ్ (3) నాగాలాండ్ (4) ఝార్ఖండ్

164. The conditions of service of the Chairman and Members of Union Public Service Commission are determined by
(1) Parliament
(2) Constitution of India
(3) President
(4) President in consultation with Chief Justice of India
యూనియన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ ఛైర్మన్ మరియు సభ్యులకు సర్వీస్ నిబంధనలను నిర్ణయించేది ఎవరు?
(1) పార్లమెంట్
(2) భారత రాజ్యాంగం
(3) రాష్ట్రపతి
(4) సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి సలహా మేరకు రాష్ట్రపతి

165. The ultimate responsibility of taking action on the report of the CAG vests with
(1) President of India (2) Parliament
(3) Supreme Court (4) NITI-Aayog

కాగ్ (CAG) నివేదికలో వెల్లడించిన అంశాలపై చర్యలు తీసుకునే అంతిమ అధికారం ఎవరికి ఉంటుంది?
(1) భారత రాష్ట్రపతి (2) పార్లమెంట్
(3) సుప్రీంకోర్టు (4) నీతి-ఆయోగ్

166. There is a Parliamentary System of Government in India because
(1) Rajya Sabha can't be dissolved
(2) Council of Ministers is collectively responsible to the Legislature
(3) Lok Sabha members are elected directly by the people
(4) Parliament can amend the Constitution of India

భారతదేశంలో పార్లమెంటరీ ప్రభుత్వ విధానం కలదని ఈ క్రింది కారణంగా పేర్కొనవచ్చు.
(1) రాజ్యసభ రద్దు చేయబడదు
(2) మంత్రిమండలి చట్ట సభకు సమిష్టి బాధ్యత వహించడము
(3) లోక్‌సభ సభ్యులు ప్రజలచే ప్రత్యక్షంగా ఎన్నుకోబడతారు
(4) రాజ్యాంగంను సవరించే అధికారం భారత పార్లమెంటుకు ఉన్నది

167. In which of the following case, Supreme Court gave judgement that "Secularism" is the basic feature of Indian Constitution.
(1) D.S. Nakara Vs Union of India
(2) Common Cause Vs Union of India
(3) Sajjan Singh Vs State of Rajasthan
(4) S.R. Bommai Vs Union of India

"లౌకికవాదం" భారత రాజ్యాంగ మౌళిక లక్షణం అని సుప్రీంకోర్టు ఏ కేసులో తీర్పు వెల్లడించింది.
(1) డి.ఎస్.నకారా వెర్సస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
(2) కామన్ కాజ్ వెర్సస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా
(3) సజ్జన్ సింగ్ వెర్సస్ స్టేట్ ఆఫ్ రాజస్థాన్
(4) ఎస్.ఆర్. బొమ్మై వెర్సస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా

168. Which one of the following is responsible for the preparation of Union Budget?
(1) Dept. of Revenue (2) Dept. of Economic Affairs
(3) Dept. of Financial Services (4) Dept. of Expenditure

కేంద్రబడ్జెట్‌ను తయారు చేయవలసిన బాధ్యతను కలిగి ఉన్న శాఖ?
(1) రెవిన్యూ విభాగం (2) ఆర్థిక వ్యవహారాల విభాగం
(3) ఆర్థిక సేవల విభాగం (4) వ్యయ విభాగం

169. Which one of the following is the core issue in the Drain theory of Dadabhai Naoroji?
(1) Loss of wealth (2) Loss of capital
(3) Loss of Human resources (4) Loss of income
క్రింది వాటిలో దాదాభాయ్ నౌరోజీ పరివాహక సిద్ధాంతంలో ఇమిడి ఉన్న ప్రధాన సమస్య ఏంటి?
(1) సంపద నష్టం (2) మూలధన నష్టం
(3) మానవ వనరుల నష్టం (4) ఆదాయ నష్టం

170. Which one of the following statement is true relating to Indian Economy 2020-21?
(1) Economic recovery is V-shaped.
(2) Service sector recorded positive growth.
(3) Reduction in imports is less than reduction in exports.
(4) Increase in imports is greater than increase in exports.
భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ 2020-21 సంబంధించిన క్రింది ప్రకటనలలో నిజమైనదేది?
(1) ఆర్థిక వ్యవస్థ V-ఆకారంలో కోలుకున్నది.
(2) సేవా రంగం ధనాత్మక వృద్ధిని నమోదు చేసింది.
(3) దిగుమతులలో తరుగుదల, ఎగుమతులలో తరుగుదల కన్నా తక్కువగా ఉంది.
(4) దిగుమతులలో పెరుగుదల, ఎగుమతులలో పెరుగుదల కన్నా ఎక్కువగా ఉంది.

171. According to FAOSTAT data for 2020, India's rank in the world production of eggs and meat respectively.
(1) 1 and 6 (2) 2 and 7 (3) 3 and 8 (4) 4 and 9
FAOSTAT, 2020 దత్తాంశమును అనుసరించి ప్రపంచపు గ్రుడ్లు మరియు మాంసం ఉత్పత్తులలో భారతదేశ స్థానం వరుసగా
(1) 1 మరియు 6 (2) 2 మరియు 7 (3) 3 మరియు 8 (4) 4 మరియు 9

172. The number of districts covered under National Horticulture Mission (NHM) from 18 States and 6 Union Territories are
18 రాష్ట్రాలు మరియు 6 కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాల నుంచి నేషనల్ హార్టికల్చర్ మిషన్ (National Horticulture Mission) కు ఎంపిక కాబడిన జిల్లాలు ఎన్ని అనగా?
(1) 384 (2) 175 (3) 109 (4) 275

173. How many components are considered for the development of rural infrastructure under Bharat Nirman Program?
ఎన్ని అంశాలను పరిగణనలోనికి తీసుకొని గ్రామీణ అవస్థాపనను అభివృద్ధి పరుచుటకు భారత నిర్మాణ పథకం రూపొందించబడింది.
(1) 6 (2) 4 (3) 3 (4) 8

174. Which State of India attracted the highest FDI during 2022-23?
(1) Gujarat (2) Maharashtra (3) Karnataka (4) Kerala
2022-23 సంవత్సరంలో భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రం అత్యధిక విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులను ఆకర్షించింది?
(1) గుజరాత్ (2) మహారాష్ట్ర (3) కర్ణాటక (4) కేరళ

175. After 2002, India registered a foreign trade surplus during
(1) April 2020 (2) May 2020 (3) June 2020 (4) July 2020
2002 తర్వాత భారతదేశం విదేశీ వ్యాపారంలో మిగులును ఎప్పుడు నమోదు చేసింది అనగా?
(1) ఏప్రిల్ 2020 (2) మే 2020 (3) జూన్ 2020 (4) జులై 2020

---

176. The Antyodaya Anna Yojana Scheme was expanded to cover, how many poor of the poorest households?
(1) 1 crore (2) 1.5 crore (3) 2 crore (4) 2.5 crore
అంత్యోదయ అన్న యోజన పథకాన్ని విస్తృత పరచుట ద్వారా పేదవారిలో ఎన్ని అతి పేద కుటుంబాలను ఈ పథకం పరిధిలో చేర్చుటకు ఉద్దేశించింది?
(1) ఒక కోటి (2) 1.5 కోట్లు (3) 2 కోట్లు (4) 2.5 కోట్లు

---

177. Based on the definition of the term 'poverty line', what is the per capita minimum caloric requirements for rural and urban persons respectively?
(1) 2100 and 2400 (2) 2400 and 2100
(3) 2400 and 2200 (4) 2200 and 2400
పేదరికం గీత నిర్వచనాన్ని అనుసరించి గ్రామీణ మరియు పట్టణ ప్రాంతాలలో వ్యక్తికి తలసరి కనీస పోషక విలువల ఆవశ్యకత వరుస క్రమంలో ఎంత?
(1) 2100 మరియు 2400 (2) 2400 మరియు 2100
(3) 2400 మరియు 2200 (4) 2200 మరియు 2400

---

178. Treasury bills are issued by
(1) Treasury offices
(2) Banks on treasuries
(3) RBI on treasuries
(4) By RBI to Government for short term borrowing
ట్రెజరీ బిల్లులను జారీ చేయువారు ఎవరు అనగా?
(1) ట్రెజరీ కార్యాలయాలు
(2) ట్రెజరీలపై బ్యాంకులు
(3) ట్రెజరీలపై RBI
(4) RBI చే ప్రభుత్వానికి స్వల్పకాల రుణాలకోసం

---

179. Revenue deficit as percentage of Indian GDP during 2021-22 recorded as
(1) Less than 2 (2) Between 2 to 3
(3) Between 3 to 4 (4) Above 4
2021-22 సంవత్సరంలో భారతదేశం GDP లో రెవిన్యూలోటు ఎంతశాతంగా నమోదు అయిందంటే
(1) 2 కన్నా తక్కువ (2) 2 నుంచి 3 మధ్యలో
(3) 3 నుంచి 4 మధ్యలో (4) 4 కన్నా ఎక్కువ

---

180. Which Indian State stand first in the achievement of 'Zero hunger' (Goal 2 of SDG) during 2022?
(1) Tamil Nadu (2) Goa (3) Gujarat (4) Kerala
2022 సంవత్సరంలో భారతదేశంలో 'పస్తులు లేకపోవుట' (Zero hunger సుస్థిరమైన అభివృద్ధి లక్ష్యం-2) సాధించిన రాష్ట్రాలలో మొదటి స్థానంలో నిలిచిన రాష్ట్రమేది?
(1) తమిళనాడు (2) గోవా (3) గుజరాత్ (4) కేరళ

---

181. Which one of the following statement is true relating to Indian economy for 2020-21 compared to 2019-20?
(1) Foreign trade deficit of India declined
(2) Foreign trade deficit of India increased
(3) Reduction in imports is less than reduction in exports.
(4) Increase in imports is greater than the increase in exports.
క్రింది ప్రకటనలలో భారత ఆర్థిక వ్యవస్థకు సంబంధించి 2020-21 సంవత్సరానికి 2019-20తో పోల్చగా నిజమైనదేది?
(1) విదేశీ వాణిజ్యలోటు తగ్గింది.
(2) విదేశీ వాణిజ్యలోటు పెరిగింది.
(3) దిగుమతులలో తరుగుదల, ఎగుమతులలో తరుగుదల కన్నా తక్కువగా ఉంది.
(4) దిగుమతులలో పెరుగుదల, ఎగుమతులలో పెరుగుదల కన్నా ఎక్కువగా ఉంది.

---

182. As per agricultural census 2015-16, the percentage of small and marginal holdings taken together constitutes
(1) 70% of total holdings in 2015-16
(2) 76% of total holdings in 2015-16
(3) 86% of total holdings in 2015-16
(4) 90% of total holdings in 2015-16
2015-16 వ్యవసాయ సెన్సెస్‌ననుసరించి చిన్న మరియు సన్నకారు కమతాల రెండింటి మొత్తం శాతం ఎంత అనగా
(1) 2015-16 సంవత్సరం మొత్తం కమతాలలో 70 శాతం
(2) 2015-16 సంవత్సరం మొత్తం కమతాలలో 76 శాతం
(3) 2015-16 సంవత్సరం మొత్తం కమతాలలో 86 శాతం
(4) 2015-16 సంవత్సరం మొత్తం కమతాలలో 90 శాతం

---

183. In which one of the Indian sector, the Foreign Direct Investment (FDI) is prohibited?
(1) Defence (2) Health care
(3) Lottery business (4) Print Media
భారతదేశంలో విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడులు (FDI) క్రింది ఏ రంగంలో నిషేధించబడ్డాయి?
(1) రక్షణ (2) ఆరోగ్య సంరక్షణ
(3) లాటరీ వ్యాపారం (4) ప్రింట్ మాధ్యమం

---

184. The reason for price of electricity in India for domestic use is the lowest, while the same for industrial use is highest in the world is due to
(1) Higher cost of production
(2) Progressive price based on consumption
(3) Cross-subsidisation
(4) High equipment costs
ప్రపంచంలోనే భారతదేశంలో గృహోపయోగ విద్యుత్ ధర చాలా తక్కువగాను, పారిశ్రామిక ఉపయోగ విద్యుత్ ధర చాలా ఎక్కువగాను ఉండుటకు కారణం ఏమనగా
(1) హెచ్చు ఉత్పత్తి వ్యయం
(2) వినియోగంపై ఆధారపడి పురోగామి ధరలు
(3) క్రాస్ సబ్సిడీలు
(4) హెచ్చు పరికర వ్యయాలు

---

185. The first and second largest export destinations of IT-BPM services of India during 2022-23 in the World are
(1) USA and Australia (2) USA and UK
(3) UK and China (4) USA and Asia-Pacific
భారతదేశ IT-BPM సేవలకు సంబంధించి 2022-23వ సంవత్సరంలో ప్రపంచంలో మొదటి మరియు ద్వితీయ ఎగుమతి గమ్యాలు ఏమనగా?
(1) USA మరియు ఆస్ట్రేలియా (2) USA మరియు UK
(3) UK మరియు చైనా (4) USA మరియు ఆసియా - పసిఫిక్

---

186. Which one of the following sectors has a major share in the National Infrastructure Pipeline (NIP) project?
(1) Energy (2) Road
(3) Urban Sector (4) Railways
క్రింది వాటిలో ఏ రంగం ది నేషనల్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ పైపులైను (NIP) పథకంలో హెచ్చు వాటా కలిగి ఉంది?
(1) శక్తి (2) రోడ్డు
(3) పట్టణ రంగం (4) రైల్వేలు

---

187. In respect of which sustainable Goal, India performed well in 2022?
(1) No poverty (Goal -1)
(2) Zero Hunger (Goal - 2)
(3) Clean water and sanitation (Goal - 6)
(4) Affordable and Clean Energy (Goal - 7)
2022 వ సంవత్సరంలో భారతదేశం ఏ సుస్థిరమైన అభివృద్ధి లక్ష్యము విషయంలో బాగా పని చేసినది?
(1) పేదరికం లేకపోవుట (లక్ష్యం - 1)
(2) పస్తులు లేకపోవుట (Zero Hunger) (లక్ష్యం - 2)
(3) స్వచ్ఛమైన నీరు మరియు పారిశుధ్యం (లక్ష్యం - 6)
(4) పొందగలిగిన మరియు స్వచ్ఛమైన శక్తి (Affordable and Clean Energy) (లక్ష్యం - 7)

---

188. Mobilizing the large part of deposits in 'risk free assets' such as Government securities is known as
(1) Narrow Banking (2) Universal Banking
(3) Development Banking (4) Social Banking
నష్ట భయంలేని ప్రభుత్వ సెక్యూరిటీ లాంటి వాటిలో మాత్రమే అధిక మొత్తంలో డిపాజిట్లు చేయటాన్ని ఏమంటారు?
(1) సంకుచిత బ్యాంకింగ్ (2) విస్తృత బ్యాంకింగ్
(3) అభివృద్ధి చెందుతున్న బ్యాంకింగ్ (4) సామాజిక బ్యాంకింగ్

189. The Constitutional Amendment Act by which the words 'Armed Rebellion' have been substituted for 'Internal Disturbance' in Article 352.
(1) 42nd Constitutional Amendment Act (2) 38th Constitutional Amendment Act
(3) 44th Constitutional Amendment Act (4) 52nd Constitutional Amendment Act
భారత రాజ్యాంగంలోని 352 ప్రకరణములో 'అంతర్గత కల్లోలాలు' అన్న పదాల స్థానంలో 'సాయుధ తిరుగుబాటు' అన్న పదాలను పొందుపరచిన రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం.
(1) 42వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం (2) 38వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం
(3) 44వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం (4) 52వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం

190. Identify the wrong statement with regard to Vice President of India.
(1) Vice President cannot act as Chairperson of Rajya Sabha while he is officiating as President of India.
(2) Vice President of India can be removed by a 2/3rd majority in Rajya Sabha and simple majority in Lok Sabha.
(3) As Chairperson of Rajya Sabha, he has a Casting Vote.
(4) The election disputes of Vice President of India are decided by the Supreme Court.
భారత ఉపరాష్ట్రపతికి సంబంధించి సరికాని వ్యాఖ్యను గుర్తించండి.
(1) ఉపరాష్ట్రపతి భారత రాష్ట్రపతిగా వ్యవహరిస్తున్నప్పుడు అతను రాజ్యసభ అధ్యక్షునిగా ఉండటానికి వీలులేదు.
(2) లోక్‌సభలో సాధారణ మెజారిటీ మరియు రాజ్యసభలో 2/3వ వంతు మెజారిటీతో ఉపరాష్ట్రపతిని తొలగించవచ్చు.
(3) రాజ్యసభ అధ్యక్షుడిగా అతనికి నిర్ణాయకపు ఓటు కలదు.
(4) ఉపరాష్ట్రపతి ఎన్నికకు సంబంధించిన వివాదాలను సుప్రీంకోర్టు నిర్ణయిస్తుంది.

191. The President of India has no authority
(1) to summon a joint sitting of Parliament
(2) to return advice given by the Union Cabinet
(3) to prorogue Lok Sabha
(4) to dissolve Parliament
భారత రాష్ట్రపతికి ఈ అధికారము లేదు
(1) పార్లమెంటు సంయుక్త సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసే అధికారము
(2) కేంద్ర కేబినేట్ ఇచ్చిన సలహాను వెనక్కు తిప్పి పంపించే అధికారం
(3) లోక్‌సభను దీర్ఘకాలికంగా వాయిదా వేసే అధికారం
(4) పార్లమెంటును రద్దుపర్చే అధికారం

192. The fine imposed per day on an ineligible person who sits or votes in any House of the Parliament

(1) Rupees 500 (2) Rupees 1,000
(3) Rupees 5,000 (4) Rupees 10,000

ఒక అనర్హత కలిగిన వ్యక్తి పార్లమెంటులోని ఏదైనా సభలో కూర్చున్నా లేక ఓటు వేసినా, అతనిపై ఒక రోజుకు విధించబడే అపరాధ రుసుము.

(1) 500 రూపాయలు (2) 1,000 రూపాయలు
(3) 5,000 రూపాయలు (4) 10,000 రూపాయలు

---

193. A joint sitting of the Parliament can be convened for resolving a deadlock with regard to the following bill (s)

(1) Money Bills
(2) Constitutional Amendment Bill under Article 368
(3) Ordinary Bills only
(4) Ordinary Bills and Financial Bills

క్రింద పేర్కొన్న ఈ బిల్లులకు సంబంధించి ఉత్పన్నమైన వివాదాలను పరిష్కరించడానికి పార్లమెంటు సంయుక్త సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేయవచ్చు.

(1) మనీ బిల్లులు
(2) 368వ ప్రకరణాన్ని అనుసరించి ఉన్న రాజ్యాంగ సవరణ బిల్లులు
(3) సాధారణ బిల్లులు మాత్రమే
(4) సాధారణ బిల్లులు మరియు ఆర్థిక బిల్లులు

---

194. Judges Inquiry Act was enacted in the year

న్యాయాధీశుల విచారణా చట్టం రూపొందించబడిన సంవత్సరము

(1) 1968 (2) 1961 (3) 1969 (4) 1972

---

195. The Governor of a State enjoys discretionary power under this article of the Indian Constitution

(1) 162 clause (1) (2) 163 clause (2)
(3) 161 clause (2) (4) 161 clause (1)

భారత రాజ్యాంగములోని ఈ ప్రకరణమును అనుసరించి ఒక రాష్ట్ర గవర్నర్‌కు విచక్షణాధికారం కలదు

(1) 162 క్లాజ్ (1) (2) 163 క్లాజ్ (2)
(3) 161 క్లాజ్ (2) (4) 161 క్లాజ్ (1)

---

196. Under this article of Indian Constitution, it shall be the duty of the Prime Minister to communicate to the President all decisions of the Council of Ministers

(1) Article 76 (2) Article 79
(3) Article 78 (4) Article 81

భారత రాజ్యాంగములోని ఈ ప్రకరణాన్ని అనుసరించి భారత ప్రధానమంత్రి కేంద్రమంత్రి వర్గ నిర్ణయాలను రాష్ట్రపతికి తెలియజేసే బాధ్యతను కలిగి ఉన్నారు.

(1) 76వ ప్రకరణం (2) 79వ ప్రకరణం
(3) 78వ ప్రకరణం (4) 81వ ప్రకరణం

197. The Constitutional Amendment Act that restricted the size of Council of Ministers including Chief Minister to 15% of the total strength of the Legislative Assembly of the State is

(1) 90th Amendment Act (2) 91st Amendment Act
(3) 92nd Amendment Act (4) 93rd Amendment Act

ఒక రాష్ట్రమంత్రి మండలి సంఖ్యను ముఖ్యమంత్రితో కలుపుకుని ఆ రాష్ట్ర విధాన సభలో 15% నికి మించరాదని నిర్దేశిస్తున్న రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం.

(1) 90వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం (2) 91వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం
(3) 92వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం (4) 93వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం

198. The article of the Indian Constitution under which a State Legislative Council can be abolished or created

(1) Article 162 (2) Article 167
(3) Article 164 (4) Article 169

భారత రాజ్యాంగములోని ఈ ప్రకరణాన్ని అనుసరించి ఒక రాష్ట్ర విధాన పరిషత్‌ను రద్దు లేదా ఏర్పాటు చేయవచ్చు.

(1) 162వ ప్రకరణము (2) 167వ ప్రకరణము
(3) 164వ ప్రకరణము (4) 169వ ప్రకరణము

199. Under the Article 243 M of Indian Constitution, the following State is exempted from the reservation of seats in Panchayats for the Scheduled Castes.

(1) Himachal Pradesh (2) Arunachal Pradesh
(3) Goa (4) Sikkim

భారత రాజ్యాంగంలోని 243 M అధికరణ ప్రకారం స్థానిక సంస్థలలో షెడ్యూల్డుకులాల స్థానాల రిజర్వేషన్‌కు మినహాయింపు కలిగి ఉన్న రాష్ట్రం

(1) హిమాచల్‌ప్రదేశ్ (2) అరుణాచల్‌ప్రదేశ్
(3) గోవా (4) సిక్కిం

200. The Parliament has enacted Army and Air Force Acts of 1950 to restrict the application of Fundamental Rights of Defence Personnel. This Power of Parliament lies under this Article of the Constitution.

(1) Article 31 (2) Article 33
(3) Article 34 (4) Article 35

రక్షణదళాల ప్రాథమిక హక్కులను పరిమితం చేస్తూ భారత పార్లమెంటు 1950 లో సైనిక మరియు వాయుసేన చట్టాలను రూపొందించింది. రాజ్యాంగములోని ఈ క్రింది ప్రకరణము ద్వారా పార్లమెంటుకు ఈ అధికారం సంక్రమించినది.

(1) 31వ ప్రకరణము (2) 33వ ప్రకరణము
(3) 34వ ప్రకరణము (4) 35వ ప్రకరణము

SPACE FOR ROUGH WORK